

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
เรื่อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
Feasibility Study on Doctor of Philosophy Program in Economics,
School of Economics, Sukhothai Thammathirat Open University

โดย

อาจารย์ ดร.วสุ สุวรรณวิทย์
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี จรุงรัตนพงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ผาสุข

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2564
(ประเภทโครงการวิจัยสถาบันเพื่อนำผลมาใช้อย่างประโยชน์สำหรับการพัฒนาภายในหน่วยงานหรือองค์กร)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. ความสำคัญของงานวิจัย

ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโต จำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีองค์ความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจระดับจุลภาคและมหภาคในหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีความเกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงในภาคเอกชน ซึ่งสภาพแวดล้อมของธุรกิจจะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์โดยตรง ความสามารถวิเคราะห์และคาดการณ์เศรษฐกิจของบุคลากรจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถวางแผนการดำเนินงาน บริหารจัดการและเตรียมรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

การเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จะเป็นการยกระดับคุณภาพด้านวิชาการของสาขาวิชาและมีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในระดับสากล โดยหลักสูตรมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนในภาคเศรษฐกิจและสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ โดยจะกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรให้สะท้อนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การประยุกต์ใช้ทฤษฎีและเครื่องมือวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์กับสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งคำนึงถึงการบูรณาการกับศาสตร์อื่นอย่างเหมาะสม สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จึงได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ในครั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิต และเตรียมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
- 2) เพื่อศึกษาความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
- 3) เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน
- 4) เพื่อศึกษารายรับ-รายจ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน จำนวน 122 คน และส่วนที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการใช้ดัชนีบัณฑิตของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วยกลุ่ม 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ และ 3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบการสำรวจผ่านระบบออนไลน์ สำหรับศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก และ 2) แบบกำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม สำหรับศึกษาความต้องการใช้ดัชนีบัณฑิตจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในส่วนของการศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรนั้นได้ใช้ข้อมูลจากหน่วยงานภายในของ มสธ. การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การวิเคราะห์รายรับ รายจ่ายและคำนวณหาจุดคุ้มทุนของหลักสูตร

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 122 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุในช่วง 21 - 60 ปี (เฉลี่ย 36.70 ปี) มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีอาชีพรับราชการ/พนักงานของรัฐ และพนักงานเอกชน ลักษณะงานหลักที่ทำส่วนใหญ่ ได้แก่ งานด้านวิจัย/วิชาการ การวิเคราะห์ และการบริหารจัดการ โดยผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 77 เห็นว่าตนเองมีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร โดยมีเหตุผลเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือตัดสินใจเชิงนโยบาย ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานวิจัย/วิชาการ โดยหลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและเพิ่มคุณวุฒิ และมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยสรุปประเด็นความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ความคาดหวังต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจศึกษาตามลักษณะของโครงสร้างหลักสูตร แบบ 2 คือ มีการศึกษารายวิชาเฉพาะ 3 ชุดวิชา (18 หน่วยกิต) และการทำดุษฎีนิพนธ์ (36 หน่วยกิต) สำหรับแผนงานวิจัยระดับปริญญาเอกที่ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจ 5 อันดับแรก ได้แก่การวิจัยในสาขา

1) เศรษฐศาสตร์การเงิน 2) เศรษฐศาสตร์การเกษตร 3) เศรษฐศาสตร์การพัฒนา 4) เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และ 5) เศรษฐศาสตร์สาธารณะ ส่วนในด้านทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ได้แก่ ทักษะด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ด้านการเงินและการลงทุน การนำเสนองานผลงานวิจัย/วิชาการ รวมถึงเศรษฐกิจและการใช้โปรแกรมคำนวณ และสำหรับในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการ ได้แก่ ความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจการพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อม และการค้าและกฎหมายระหว่างประเทศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ากิจกรรมที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา ได้แก่ การมีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและ e-learning การเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ และกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายสำหรับปัจจัยที่สำคัญที่จะสนับสนุนให้ตัดสินใจเข้าเรียนในหลักสูตร ได้แก่ คุณวุฒิและความรู้ความสามารถของคณาจารย์ในหลักสูตร ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นงานวิชาการต่างๆ ช่องทางการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา และบริการการรับสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย และในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรที่ประเมินไว้เบื้องต้นประมาณ 400,000 – 500,000 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) เห็นว่าเหมาะสม

4.1.2 คุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

คุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตของหลักสูตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้ มีการจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และมีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน 2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ มีความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นให้เข้าใจในเชิงเศรษฐศาสตร์ได้ และมีความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ มีจรรยาบรรณในการทำวิจัยและการวิเคราะห์ทางวิชาการ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และมีความสุข อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

4.2 ความต้องการใช้คุณวุฒิบัณฑิตของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ผลการศึกษาในประเด็นความต้องการใช้คุณวุฒิบัณฑิตจากการจัดประชุมสัมมนากลุ่มย่อยจำนวน 3 กลุ่ม สามารถสรุปได้ดังนี้

1) คู่มือบัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์เป็นที่ต้องการของหน่วยงานในหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคการศึกษาซึ่งสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จัดเป็นหมวดหนึ่งในสาขาสังคมศึกษา หน่วยงานภาครัฐซึ่งสามารถนำหลักเศรษฐศาสตร์มาปรับใช้ได้หลายงาน หน่วยงานภาครัฐในส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา รวมถึงภาคเอกชน ภาคการเงิน และองค์กรเพื่อการพัฒนา

2) ในด้านความรู้ที่หลักสูตรควรจัดให้นักศึกษานั้น มสธ. ควรพิจารณาถึงความเชี่ยวชาญและมีความชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นไปในด้านใด เช่น เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง เศรษฐมิติ และเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ในสาขาต่างๆ ส่วนทักษะที่ควรให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน ได้แก่ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ สถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและการพยากรณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้ร่วมกับศาสตร์อื่นหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเงิน การบัญชี การคลังและการควบคุมงบประมาณ รวมถึงทักษะในการนำเสนอและสื่อสารกับผู้ร่วมงาน มีจรรยาบรรณและมีความรับผิดชอบหน้าที่และสังคมส่วนรวม

การบริหารจัดการหลักสูตรในระบบการเรียนการสอนทางไกลของ มสธ. มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียนที่อยู่ในวัยทำงาน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล แต่อาจต้องจัดให้มีการประชุมอภิปรายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและศิษย์เก่าเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน รวมทั้งควรจัดให้มีฐานข้อมูลด้านเศรษฐศาสตร์ให้สามารถเข้าถึงเพื่อการทำวิจัยได้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสบการณ์จากในหลายๆ องค์กร เพื่อเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และควรต้องมีการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด มีระบบติดตามที่ดีเพื่อไม่ให้มีปัญหาภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้องมีจำนวนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรด้วย

4.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

เมื่อพิจารณาถึงความพร้อมของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ในการเปิดหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 พบว่า ในปัจจุบันสาขาวิชามีความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยมีคณาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 8 อัตรา และคาดว่าจะมีอัตรากำลังที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 10 อัตรา โดยเป็นระดับปริญญาเอกทั้งหมด 10 อัตรา คณาจารย์มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 2 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 4 อัตรา และอาจารย์ 4 อัตรา คณาจารย์มีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของหลักสูตร และยังมีแผนอัตรากำลังเพื่อรองรับการเกษียณอายุของบุคลากรไว้แล้ว โดยจะสามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2566 นอกจากนั้นแล้วทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอาจขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรมีประสิทธิภาพตามที่ได้คาดหวังไว้

นอกจากความพร้อมในด้านบุคลากรแล้ว ในด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรยังมีข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล โดยการใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและนักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของชุดวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ ชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ขั้นสูงและ ชุดวิชาการวิจัยและวิธีวิจัย รองลงมาคือ ชุดวิชาสัมมนา และการจัดทำข้อเสนอวิทยานิพนธ์ โดยนักศึกษาจะต้องมีความรู้ในสาขาที่ตนสนใจ เช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์สาธารณะ เศรษฐศาสตร์การเกษตรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีทักษะความรู้เพิ่มเติมที่สาขาวิชาควรต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาเพิ่มเติมสำหรับการทำวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ด้านการเงิน และการลงทุน การนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ เศรษฐกิจดิจิทัล เป็นต้น

4.4 การศึกษาด้านรายรับ-รายจ่ายและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร

การวิเคราะห์ด้านรายรับของหลักสูตรซึ่งมาจากค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคน คำนวณจากค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต พบว่าหากนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนในเวลา 3 ปีค่าเล่าเรียนต่อคนทั้งสิ้นจะเท่ากับ 416,000 บาท โดยเมื่อพิจารณากรณีที่รับนักศึกษาในปีแรกจำนวน 5 คน และพิจารณาถึงอัตราการออกกลางคันและอัตราการสำเร็จการศึกษาแล้ว จะมีค่าเฉลี่ยรายรับต่อจำนวนนักศึกษาแรกเข้าทั้งหมดเท่ากับ 355,200 บาท/คน ในส่วนของรายจ่ายคงที่ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน โครงการวิทยานิพนธ์ และค่าใช้จ่ายในการให้บริการอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมค่าบริหารจัดการส่วนกลางร้อยละ 10 ของรายจ่ายดำเนินการ คิดเป็นรายจ่ายผันแปรเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 127,758 บาท ดังนั้น สามารถคำนวณจำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนได้เท่ากับ 1.72 หรือ 2 คนต่อปี

5. ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ

จากผลการศึกษาสามารถนำเสนอข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

5.1 การจัดการเรียนการสอนที่นอกจากมีการสอนแนวคิดทฤษฎีแล้ว ปัจจุบันต้องมีการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีฐานข้อมูลทางวิชาการและข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีความพร้อมในด้านเครื่องมือหรือซอฟต์แวร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีความพร้อมในการเข้าถึงฐานข้อมูลที่สำคัญ รวมทั้งเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อการวิจัยทางวิชาการประกอบการสอน และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

5.2 ควรปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถพัฒนาหลักสูตรที่ต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นจากเดิม ที่เน้นการเรียนการสอนจากสื่อปกติและสื่อเสริม เช่น การฝึกทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่/ข้อมูลเชิงลึกในรูปแบบต่างๆ

5.3 ควรมีการทบทวนที่สอดคล้องความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานในสาขาเศรษฐศาสตร์ เพื่อเป็นโอกาสให้คณาจารย์และนักศึกษาสามารถเข้าแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านวิชาการ การศึกษากระบวนการหรือการทำงานจริงในหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

บทคัดย่อ

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา 1) ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ 2) ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน 3) ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 4) ค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน จำนวน 122 คน และ 2) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา และกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวนกลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบกำหนดประเด็นการสัมมนา กลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย และคำนวณหาจุดคุ้มทุนของหลักสูตร

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร (ร้อยละ 77) โดยมีเหตุผลหลักในการเข้าศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือตัดสินใจเชิงนโยบาย (ร้อยละ 34) รองลงมาคือเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา (ร้อยละ 28) และเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานวิจัยวิชาการ (ร้อยละ 10) 2) ดุษฎีบัณฑิตสาขาเศรษฐศาสตร์เป็นที่ต้องการของหน่วยงานในหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา รวมถึงภาคเอกชน ภาคการเงิน และองค์กรเพื่อการพัฒนา ในด้านความรู้ที่สำคัญที่หลักสูตรควรจัดให้นักศึกษา ได้แก่ เศรษฐศาสตร์จุลภาค-มหภาค เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง เศรษฐมิติ และเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ โดยควรพิจารณาให้มีความชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นความรู้และทักษะในด้านใด 3) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยมีจำนวนบุคลากรที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างเพียงพอ รวมถึงมีแผนอัตรากำลังเพื่อรองรับการเกษียณอายุ และ 4) เมื่อพิจารณาด้านรายรับและรายจ่ายของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร หลักสูตรจะมีรายรับเฉลี่ยเท่ากับ 355,200 บาทต่อจำนวนนักศึกษาแรกเข้า มีรายจ่ายคงที่รวม 390,335 บาท และรายจ่ายผันแปรเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 127,758 บาท และจำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนเท่ากับ 2 คนต่อปี

คำสำคัญ หลักสูตรปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การศึกษาความเป็นไปได้

Abstract

The feasibility of the Doctor of Philosophy Program in Economics, School of Economics, Sukhothai Thammathirat Open University (STOU), aimed to study 1) the requirements for admission to study in the Ph.D. (Economics) program; 2) the needs of doctoral graduates in economics of the public and private sectors; 3) the readiness of the School of Economics in management and opening the program; and 4) the costs and the break-even point of the Ph.D. (Economics) program.

The sample group used in the study were 122 graduates of the master's degree from STOU and other universities in related programs or related fields; and three of 10-people groups of the master's degree graduates in the field of economics from STOU, professors from educational institutions, and executives from the government and private sectors. The tools used in the study consisted of questionnaire and focus group seminar. Data was analyzed by descriptive statistics consisting of frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis. Income and expenses were analyzed, and the break-even point of the program was calculated.

The results of the study found that 1) 77 percent of respondents intended to study in the program, with the main reason for studying to develop their potential in performing duties or making policy decisions by 34 percent, followed to increase their academic qualifications by 28, and to enhance their knowledge and skills in academic research by 10 percent; 2) Doctoral graduates in economics are needed by many sectors, including education sector, government agencies, local authorities, research and development agencies, the private and financial sectors, and development organizations. The areas of important knowledge the program should provide include micro-macro economics, monetary and fiscal economics, econometrics, and applied economics. It should be considered clearly which the knowledge and skills to be focused; 3) School of Economics of STOU is ready in both personnel and academic management according to the curriculum standards, with a sufficient number of qualified personnel as well as the workforce plan to support the retirement of the personnel; and 4) when considering the revenue and cost of the program, it will have an average income equal to 355,200 baht per the first enrolled students. There are total fixed expenses of 390,335 baht, the average variable expenses per person is 127,758 baht, and the number of students at the break-even point is 2 people per year.

Keywords: Doctoral Program, Economics, Sukhothai Thammathirat Open University, Feasibility Study

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
Abstract.....	ซ
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 เกณฑ์และแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์.....	8
2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา.....	15
2.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน.....	17
2.4 การจัดการเรียนการสอนด้านเศรษฐศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันการศึกษา ในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	18
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.6 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย.....	25
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	27
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์.....	34
4.2 ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์.....	48
4.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน.....	58
4.4 ผลการศึกษาด้านรายรับ-รายจ่ายและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร.....	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย.....	67
5.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.....	67
5.2 ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์.....	69
5.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน.....	74
5.4 การศึกษาด้านรายรับ-รายจ่ายและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์.....	75
5.5 อภิปรายผล.....	75
5.6 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม.....	82
ภาคผนวก ข. แบบกำหนดประเด็นการสัมมนากลุ่ม.....	91
ภาคผนวก ค. หนังสือเชิญ/กำหนดการจัดสัมมนากลุ่มย่อย.....	104

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

2.1	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์.....	14
2.2	สรุปข้อมูลหลักสูตรระดับปริญญาเอกเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยของภาครัฐ.....	21
3.1	เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายระดับความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	30
3.2	รายการค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมต่างๆ ที่นำมาคำนวณต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร.....	31
4.1	ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ.....	43
4.2	ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะทางปัญญา.....	44
4.3	ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ.....	45
4.4	ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร.....	46
4.5	ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านคุณธรรม และ จริยธรรม.....	47
4.6	ประมาณการรายรับของหลักสูตรสำหรับการรับนักศึกษาในแต่ละรุ่น.....	62
4.7	ประมาณการรายจ่ายของหลักสูตรสำหรับการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาในแต่ละรุ่น.....	63

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	35
4.2 ประเภทอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง.....	35
4.3 ลักษณะงานที่ทำของกลุ่มตัวอย่าง.....	36
4.4 แผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาในหลักสูตร.....	36
4.5 สาขาที่สนใจในแผนงานวิจัยในระดับปริญญาเอก.....	37
4.6 ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร.....	38
4.7 ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่เป็นที่ต้องการ.....	38
4.8 การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและ จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการศึกษา.....	39
4.9 ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนการตัดสินใจเรียนในหลักสูตร.....	39
4.10 ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตร.....	40
4.11 ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในการเข้าศึกษาในหลักสูตร.....	41
4.12 การแนะนำหลักสูตรกับคนที่รู้จัก.....	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นช่วงของการปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายด้านเพื่อวางพื้นฐานให้สามารถพัฒนาต่อยอดให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงได้ภายในปี 2570 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการใช้นวัตกรรม คุณภาพคน และการปรับปรุงด้านกฎระเบียบและการบริหารจัดการที่ดีเป็นปัจจัยนำในการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ การมุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในขณะที่เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพต่อเนื่องหลายปีทั้งผลกระทบจากภายนอกและภายในประเทศ เช่น เศรษฐกิจโลกซบเซา การแพร่ระบาดของโควิด 19 และข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพ เพิ่มประสิทธิภาพภาคการเงิน และดูแลวินัยทางการเงินการคลัง ควบคู่กับการดำเนินยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขาทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและขยายสาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ สำหรับอนาคต

การขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565-2569) จะเน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน สร้างเศรษฐกิจไทยสู่การเป็นเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเดิม รวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ นอกจากนี้ จะให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่มูลค่าอย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีองค์ความรู้ในการวางแผนทางเศรษฐกิจ การคาดการณ์และวิเคราะห์แนวโน้มของสถานะเศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจระดับจุลภาคและระดับมหภาคเพื่อให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยงานเกี่ยวข้องสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในประเทศต่อไป สำหรับภาคเอกชนนั้นองค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ก็มีบทบาทมากขึ้น เนื่องจากเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ นับเป็นสภาพแวดล้อมของธุรกิจที่จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลประโยชน์ของธุรกิจได้ ดังนั้นการเข้าใจ

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่นับวันจะมีความผันผวนรุนแรงยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถวิเคราะห์และคาดการณ์เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องแม่นยำ จะช่วยให้ภาคธุรกิจสามารถวางแผนการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง และกำหนดกลยุทธ์รับมือกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี เพื่อรองรับการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง นำไปสู่การสร้างรายได้และลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจที่ผิดพลาด

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ จึงมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพของนักวิจัย นักวิชาการ ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ และกำลังคนในภาคเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยจะกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรให้สะท้อนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลและความเป็นโลกาภิวัตน์ โดยจะเน้นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางด้านเศรษฐศาสตร์กับสถานการณ์จริงทั้ง ในระดับจุลภาคและระดับมหภาค ซึ่งหลักสูตรจะเน้นการประยุกต์ใช้เครื่องมือเพื่อวิเคราะห์และพยากรณ์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจต่างๆ โดยคำนึงถึงการบูรณาการกับศาสตร์อื่นอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับ พันธกิจของมหาวิทยาลัยที่ มุ่งเน้นการสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในระดับสากล และการบูรณาการศาสตร์อื่นในลักษณะที่เหมาะสมกับการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาเศรษฐกิจ รวมทั้งสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ จึงมีเป้าหมายเฉพาะเพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตที่สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และในขณะเดียวกันก็เข้าใจลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาทางเศรษฐกิจและแสวงหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม มีองค์ความรู้ในการวางแผนและคาดการณ์สถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต ตระหนักถึงผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจ ต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชา และสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติ

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาทางไกลเพื่อการพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์สู่สังคม มีการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งทางวิชาการและการวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ในระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงมีการบริการวิชาการแก่สังคมเชิงบูรณาการเรื่อยมา ดังนั้นการเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จะเป็นการยกระดับคุณภาพด้านวิชาการของสาขาวิชาและมหาวิทยาลัยเพื่อสนองตอบต่อความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ ดังนั้นจุดเด่นของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์จึงมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาดุษฎีบัณฑิตเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ในการแก้ไขสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและให้ข้อเสนอแนะ

เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชา สามารถนำไปวางแผนและรองรับการตัดสินใจในด้านต่างๆ ทั้งนี้ สาขาวิชามีความพร้อมด้านคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิในระดับปริญญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก รวมถึงมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยโดยสามารถตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยได้ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติในสัดส่วนต่อคณาจารย์ที่สูง นอกจากนี้ สาขาวิชาจะมีการจัดบุคลากรสายสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอกโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และแอปพลิเคชันในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษามีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1.2.2 เพื่อศึกษาความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

1.2.3 เพื่อศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

1.2.4 เพื่อศึกษารายรับ-รายจ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดขอบเขตการดำเนินการไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร การศึกษาความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิต ศึกษาความพร้อมของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ในการเปิดสอน รายจ่าย รายรับและจุดคุ้มทุนในการเปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

2. **ขอบเขตด้านพื้นที่และหน่วยงาน** ขอบเขตการศึกษาด้านพื้นที่และหน่วยงานสำหรับการศึกษานี้ศึกษาจากบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้สนใจทั่วไป

3. **ขอบเขตด้านประชากร** ขอบเขตด้านประชากรสำหรับการศึกษานี้ได้กำหนดกลุ่มศึกษาประชากร 2 ส่วน คือ (1) การสำรวจผ่านระบบออนไลน์จากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน

และ (2) การสัมมนากลุ่มย่อย (Focus Group) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา และกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4. กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการสำรวจผ่านระบบออนไลน์จากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน จำนวน 122 คน และ ส่วนที่ 2 เป็นการสัมมนากลุ่มย่อย (Focus Group) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม รวม 30 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. จำนวน 10 คน 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา จำนวน 10 คน และ 3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน 10 คน

5. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาทำการศึกษา 12 เดือน ตั้งแต่เดือน กันยายน 2564 – กันยายน 2565

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ปรับปรุงจากสมบัติ พันธวิศิษฐ์ และคณะ (2558)

1.5 นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ใช้เฉพาะในการศึกษานี้ มีดังนี้

1.5.1 การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึง การศึกษาความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรของผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อได้ ความต้องการใช้ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตของหน่วยงาน เป้าหมาย องค์กรประกอบและโครงสร้างของหลักสูตร จุดเน้นที่เหมาะสมกับบริบทของทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความพร้อมในระดับสาขาวิชาตามหลักเกณฑ์ของการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ตลอดถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ รายได้ และจุดคุ้มทุนที่จะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินการเปิดสอนหลักสูตร กล่าวคือ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยมีผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.2 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ หมายถึง หลักสูตรบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาเอก วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ เป็นหลักสูตรใหม่ที่จะเปิดสอนในระบบทางไกลภายใต้ความรับผิดชอบของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.5.3 ความต้องการ หมายถึง ความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชของกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อได้

1.5.4 ความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตร หมายถึง ความพร้อมด้านบุคลากรและทรัพยากรของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในการเปิดสอนหลักสูตรให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตัวชี้วัดของความพร้อมประกอบด้วย

- หลักสูตรผ่านความเห็นชอบของสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว และมีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบของกระทรวง
- จำนวนชุดวิชาและหน่วยกิตของหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด
- จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเท่ากับหรือมากกว่าจุดคุ้มทุนของหลักสูตร

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เป็นข้อมูลและแนวทางประกอบการตัดสินใจเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตวิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1.6.2 เป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคน

1.6.3 เป็นแนวทางให้สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1.6.4 เป็นแนวทางในการกำหนดรายรับและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น จุดคุ้มทุน และค่าธรรมเนียมต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีการออกแบบการวิจัยโดยได้นำแนวคิดและทฤษฎี บทความวิจัย บทความวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย มีรายละเอียดสำคัญดังนี้

2.1 เกณฑ์และแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

1) ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

1.1) ระบบ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของชุดวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอนเรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ทวิภาค ของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งมี 2 ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ในภาคการศึกษาปกติแต่ละภาค นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตแต่ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ทั้งนี้ นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 6 ปีการศึกษา นับจากวันเปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตรนี้

ระบบการศึกษาทางไกลที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียนตามปกติ แต่ใช้วิธีการศึกษาโดยผ่านสื่อการสอนต่างๆ ดังนี้

1.1.1 การศึกษาจากสื่อหลัก สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนคติ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

1) แนวการศึกษา เป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอนประจำหน่วยการสอน สาระสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

2) ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยาย ความ คิดเห็น ผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุด ตามปกติ ชุดวิชาละ 15 เรื่อง หรือหลายเล่มตามความเหมาะสม แต่ละเรื่องมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 6-18 ชั่วโมง

3) แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นเอกสารคู่มือแนะแนวประกอบกิจกรรม การศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษา ประจำชุดวิชาก่อนดำเนินกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้าง ของเนื้อหาชุดวิชา การเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาฯ ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษา ประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์มรายงาน เป็นต้น

1.1.2 การศึกษาจากสื่อเสริม เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรม การเรียนการสอนเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก ประกอบด้วย

1) การเรียนการสอนออนไลน์ เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์บน เครือข่าย ปฐมนิเทศชุดวิชา รายละเอียดชุดวิชา ปฏิทินการศึกษา การมอบหมายกิจกรรม การตรวจ ภารกิจและข้อมูลย้อนกลับ การตอบคำถาม และการสัมมนาเสริมออนไลน์

2) บทเรียนออนไลน์ (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ในรูปแบบการสรุป เสริมเพิ่มเติม

3) ดีวีดีประจำชุดวิชา (ถ้ามี) เสนอเนื้อหาสาระและประสบการณ์ ในรูปแบบ กรณียศึกษา หรือเสริมเนื้อหา

1.1.3 การศึกษาจากแหล่งค้นคว้าและแหล่งวิทยาการต่างๆ ภายใต้การให้คำแนะนำจาก อาจารย์ที่ปรึกษา

1.1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า การสัมมนาฯ การอบรมฯ เสริมประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิต/ ประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต และการฝึกอบรม/ การฝึกปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนด

1.2) การจัดการศึกษาภาคพิเศษ

ไม่มี

1.3) การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2) การดำเนินการหลักสูตร

2.1) วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

- ☐ ภาคต้น 15 กันยายน ถึง 20 มกราคม ของทุกปี
☐ ภาคปลาย 15 มีนาคม ถึง 20 กรกฎาคม ของทุกปี

2.2) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- 1) สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือสาขาวิชาอื่นๆ หรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง หรือ
- 2) เป็นผู้ที่มีสภามหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษา โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการรักษามาตรฐานบัณฑิตศึกษา

จำนวนอาจารย์ผู้สอนต่อนักศึกษาปริญญาเอก ตามเกณฑ์ภาระงานที่กำหนด ดังนี้

แผนการศึกษา แบบ 2 1:10

2.3) ระบบการศึกษา

- ☐ แบบชั้นเรียน
☒ แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
☐ แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
☒ แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (e-Learning)
☐ แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
☐ อื่นๆ (ระบุ)

3) หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1) หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 54 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 ดังนี้

แบบ 2 ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 54 หน่วยกิต

ก. หมวดวิชาเฉพาะ	3 ชุดวิชา (18 หน่วยกิต)
ข. วิชาชีพ	(36 หน่วยกิต)
ค. สัมมนาเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพเศรษฐศาสตร์	(ไม่นับหน่วยกิต)

3.1.3 ชุติวิชา

ความหมายของกำหนดเวลาการศึกษา

มหาวิทยาลัยกำหนดเวลาที่นักศึกษาควรใช้ในการศึกษาชุติวิชาแต่ละชุติวิชาในแต่ละสัปดาห์ เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยแต่ละชุติวิชาจะมีกำหนดเวลาแตกต่างกันตามเนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์ของชุติวิชา แต่ทั้งนี้เวลาศึกษาทั้งหมดจะรวมกันได้ประมาณ 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยกระจายเวลาสำหรับแต่ละกิจกรรมตามที่ระบุเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

6 (อ - ส - ป - ก) = 18 ชั่วโมง หมายถึง

6 หมายถึง 6 หน่วยกิต

อ หมายถึง การศึกษาจากสื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ตามที่หลักสูตรกำหนด

สื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระชุติวิชา หรือหนังสือทดแทน หรือเอกสารคัดสรรแหล่งความรู้คัดสรรหรือตำราเรียนด้วยตนเอง หรือหนังสือชุดความรู้ และแนวการศึกษา แผนกิจกรรมการศึกษาชุติวิชา รวมทั้งสื่ออื่นๆ ที่เป็นสื่อประจำชุติวิชา เช่น ซีดีเสียง/ ดีวีดี/ ซีดีมัลติมีเดียประจำชุติวิชา (ถ้ามี) เป็นต้น ทั้งนี้ ใช้เวลาประมาณ 12-14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ส หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ และเอกสารแนะนำ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ป หมายถึง การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ การสัมมนาเข้ม การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือตามที่สภาวิชาชีพ/ องค์กรวิชาชีพกำหนด

ก หมายถึง การศึกษาจากสื่อและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ คือ การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า /หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้เวลาประมาณ 0-2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

4) องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือฝึกปฏิบัติเสริมทักษะวิชาชีพ หรือ สหกิจศึกษา)

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ภาคสนามโดยเฉพาะ แต่ได้จัดการฝึกปฏิบัติในส่วนที่จำเป็นไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนชุติวิชาประสบการณ์วิชาชีพดุษฎีบัณฑิต ในการเรียนการสอนชุติวิชาประสบการณ์วิชาชีพดุษฎีบัณฑิต จะได้จัดประสบการณ์ในการประยุกต์หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ การวางแผนการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาในทางเศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาโดยใช้สถานการณ์จำลอง การพัฒนานตนเองให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและการเป็นผู้นำ การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมสำหรับนักเศรษฐศาสตร์

5) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

5.1) คำอธิบายโดยย่อ

กรณีศึกษาและโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐศาสตร์

5.2) มาตรฐานผลการเรียนรู้

คุณลักษณะ

1) สามารถเลือกปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจศึกษาหรือการวิจัยสำหรับคุณลักษณะ
2) มีทักษะในการนำแนวคิด ทฤษฎี และวิธีการที่ได้จากการศึกษาจากสาขาวิชาต่างๆ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องใช้ในการศึกษาค้นคว้า สามารถสำรวจและวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำคุณลักษณะ

3) สามารถศึกษาค้นคว้าและพัฒนาทางด้านเศรษฐศาสตร์ และ/หรือหัวข้อที่นักศึกษาสนใจเป็นพิเศษ

- 4) สามารถออกแบบการวิจัยสำหรับคุณลักษณะ
- 5) มีความรู้และทักษะในการเขียนและเสนอโครงการคุณลักษณะ
- 6) สามารถพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับคุณลักษณะ
- 7) สามารถรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลสำหรับคุณลักษณะ
- 8) สามารถนำเสนอและสอบปกป้องคุณลักษณะ
- 9) สามารถเขียนรายงานคุณลักษณะฉบับสมบูรณ์
- 10) สามารถเขียนรายงานการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

5.3) ช่วงเวลา: แผนการศึกษา แบบ 2

ปีที่ 2 ภาคต้น

5.4) จำนวนหน่วยกิต: แผนการศึกษา แบบ 2

36 หน่วยกิต

5.5) การเตรียมการ

- 5.5.1 อบรมนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำคุณลักษณะ
- 5.5.2 คู่มือแนวปฏิบัติในการทำคุณลักษณะ
- 5.5.3 นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกันกำหนดหัวข้องานวิจัย
- 5.5.4 ให้คำปรึกษาและติดตามการทำงานของนักศึกษา
- 5.5.5 เตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับทำงานวิจัย

5.6) กระบวนการประเมินผล ดำเนินการประเมินผลและกลไกการทวนสอบมาตรฐาน ดังนี้

- 5.6.1 ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำกรณีศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
- 5.6.2 ประเมินผลสรุปการทำงานของนักศึกษา จากการติดตามการทำงานผลงานที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนและรายงานโดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และประธานสาขาวิชา

5.6.3 ประเมินคุณภาพการทำดัชนีพันธ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่
ปรึกษาร่วม

6) ค่าใช้จ่ายของการศึกษาในหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายของการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ รวมตลอด
ระยะเวลาการศึกษาทั้งหมดประมาณ 416,000 บาท ประกอบด้วยค่าลงทะเบียนเหมาจ่าย
ภาคการศึกษาละ 65,000 บาท จำนวน 6 ภาคการศึกษา รวมทั้งหมด 390,000 บาท และค่าใช้จ่าย
อื่นๆ ประมาณ 26,000 บาท

7) อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีคณาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาจำนวน 9 คน
แสดงดังในตารางที่ 2.1 โดยทั้งหมดมีคุณสมบัติในด้านคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการสำหรับการเป็น
อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ระดับ
ปริญญาเอก ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565 และในจำนวนนี้มี
อาจารย์ 3 ท่าน เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับ
ปริญญาสาขาวิชาเดียวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่อยู่ระหว่าง
ศึกษาความเป็นไปได้ในครั้งนี้ ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ดังกล่าว สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท
และปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกันสามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้ จึงอาจ
กล่าวได้ว่าสาขาวิชามีความพร้อมในด้านบุคลากรทางด้านวิชาการที่จะรองรับการเปิดหลักสูตรระดับ
ปริญญาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์ได้ในอนาคต และไม่จำเป็นต้องรับอาจารย์ประจำหลักสูตรเพิ่มเติมอีก
เพื่อเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาเอกดังกล่าว

ตารางที่ 2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ – สกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษา		คุณสมบัติตาม เกณฑ์ฯ พ.ศ. 2565
					สถาบัน	ปี	
1	รศ.ดร.	นายพิทักษ์ ศรีสุขใส ^{/1}	Ph.D.	Economics (English Program)	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	2555	✓
			วท.ม.	เศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2548	
			บธ.ม.	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2548	
			ศ.บ.	เศรษฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2535	
2	รศ.ดร.	นางอภิญญา วนเศรษฐ ^{/2}	Ph.D.	Economics (International Program)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2553	✓
			บธ.ม.	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537	
			พบ.ม.	พัฒนาการเศรษฐกิจ	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	2531	
			วท.บ.	เศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2528	
3	ผศ.ดร.	นายเฉลิมพล จตุพร	Ph.D.	Applied Economics	National Chung Hsing University, Republic of China	2554	✓
			วท.ม.	วิจัยและพัฒนา การเกษตร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2550	
			ศศ.บ.	ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2559	
			วท.บ.	ประมง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2548	
4	ผศ.ดร.	นายภูตินันท์ อดิทธิพยางกูร ^{/1}	ปร.ด.	เศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2560	✓
			ศ.ม.	เศรษฐศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2544	
			ศ.บ.	เศรษฐศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2541	
6	ผศ.ดร.	นายอดิเรก วัชรพัฒนกุล ^{/1}	Ph.D.	Applied Mathematics (English Program)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	2562	✓
			รป.ด.	นโยบายสาธารณะ และการจัดการภาครัฐ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2562	
			ศ.ม.	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์	2544	
			ศ.บ.	เศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2552	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ – สกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษา		คุณสมบัติตาม เกณฑ์ฯ พ.ศ. 2565
					สถาบัน	ปี	
7	อ.ดร.	นางสาวพัชรี ผาสุข ²	Ph.D.	Applied Economics	National Chung Hsing University, Republic of China	2559	✓
			ศ.ม.	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2547	
			วศ.บ.	วิศวกรรมเซรามิก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	2542	
8	อ.ดร.	นายวุฒ สุวรรณวิหค ¹	Ph.D.	Economics (International Program)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	2557	✓
			บธ.ม.	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2542	
			วศ.บ.	วิศวกรรมไฟฟ้า	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2535	

หมายเหตุ: 1/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต

2/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา

2.2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร (กรณีเปิดสอนหลักสูตรใหม่)

มีประเด็นการศึกษา ดังนี้

- 1) ความต้องการของสังคมและความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศ
- 2) ความต้องการและความสนใจในการเข้าศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย
- 3) ความต้องการของผู้เรียนต่อหลักสูตรระยะสั้น เชื่อมโยงสมรรถนะ ทักษะ
การทำงานที่ต้องการ
- 4) ความพร้อมของสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบ
หลักสูตร สถานที่ฝึกปฏิบัติ สิ่งอำนวยความสะดวก (facility) ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น
- 5) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น แบบ
ทางไกล แบบเสมือนจริง แบบกิจกรรมร่วมเรียนรู้ เป็นต้น
- 6) ความคุ้มค่าของการเปิดสอน
- 7) ข้อมูลอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละ
หลักสูตร

2.2.2 ระยะเวลาการดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร

จำนวน 4-6 เดือน โดยเน้นผลการวิเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์

2.2.3 องค์ประกอบของคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร

- 1) ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
จำนวน 1 คน เป็นประธานกรรมการ
 - 2) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
อย่างน้อย 1 คน เป็นกรรมการ (ถ้ามี)
 - 3) ผู้มีความรู้สัมพันธ์กับศาสตร์หรือหลักสูตรนั้น
อย่างน้อย 3-4 คน เป็นกรรมการ
โดยเลือก 1 คนเป็น กรรมการและเลขานุการ
 - 4) อาจารย์ด้านวัดผลการศึกษา
จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
 - 5) อาจารย์ด้านเทคโนโลยีการศึกษา
จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
 - 6) ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ หรือผู้แทน
จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
 - 7) เจ้าหน้าที่จากสถานวิจัยสถาบัน
จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
 - 8) เจ้าหน้าที่งานเลขานุการกิจสาขาวิชา
จำนวน 1 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
- รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 9 คน

โดยอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร ได้แก่ การจัดทำรายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรตามข้อ 2.2.1 เสนอ คณะกรรมการประจำสาขาวิชาพิจารณา

ทั้งนี้หากสาขาวิชารวบรวมและจัดทำข้อมูลผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอน หลักสูตรได้ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการนี้หรือไม่ก็ได้

2.2.4 ขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญา

- 1) สาขาวิชาและกองแผนจัดหลักสูตรที่มีแผนการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอน หลักสูตร เข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัย
- 2) สาขาวิชาเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร ต่อสภาวิชาการ
- 3) คณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรดำเนินการวิเคราะห์ ตามประเด็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร และเสนอผลการศึกษาต่อ คณะกรรมการประจำสาขาวิชา
- 4) คณะกรรมการประจำสาขาวิชาพิจารณากลับกรองผลการศึกษาความเป็นไปได้ ในการเปิดสอนหลักสูตร
- 5) สาขาวิชาเสนอผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรต่อสภาวิชาการ
- 6) สภาวิชาการพิจารณาผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตร

6.1 กรณีสภาวิชาการพิจารณาแล้วควรเปิดสอนหลักสูตร ให้สาขาวิชาดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร เพื่อดำเนินการต่อไป

6.2 กรณีสภาวิชาการพิจารณาแล้วไม่ควรเปิดสอนหลักสูตร ให้สาขาวิชาพิจารณา ยุติการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร หรือหาแนวทางจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น

2.3 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนเป็นเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและค่าใช้จ่ายในระดับการผลิตต่างๆ ดังนั้น คำว่า “จุดคุ้มทุน” (Break - Even - Point หรือ BEP) จึงหมายถึง ระดับปริมาณการผลิตหรือการดำเนินงานที่โครงการจะมีรายรับรวมเท่ากับต้นทุนรวม หรือ มีกำไรเท่ากับศูนย์ ซึ่งในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนจะพิจารณาค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการผลิตระยะสั้น เพราะในระยะยาวไม่มีต้นทุนคงที่จะมีเฉพาะต้นทุนผันแปรเท่านั้น ในการวิเคราะห์จะใช้ความสัมพันธ์ระหว่างกำไร (Profit) ต้นทุน (Cost) ปริมาณ (Quantity) รายรับ (Revenue) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และตัดสินใจทางเลือกต่างๆ ในการลงทุน

2.3.1 ประเภทของต้นทุน

การจำแนกต้นทุนสามารถจำแนกได้หลายชนิดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนของการเปิดหลักสูตรสามารถจำแนกต้นทุนใน 2 ลักษณะ ประกอบด้วย (ภักธนิศา เสวตเมธิกุล, 2560; สุรัชย์ เอ็มอักษร และคณะ, 2562)

1) การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับหน่วยต้นทุน สามารถจำแนกต้นทุนได้ 2 ชนิด คือ ต้นทุนทางตรง (Direct cost) และต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) โดยพิจารณาตามความสามารถที่จะระบุได้ว่าต้นทุนใดเป็นต้นทุนของงานใด แผนกใด หรือกิจกรรมใด เป็นต้น

1.1) ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) หมายถึง ต้นทุนที่ฝ่ายบริหารสามารถที่จะระบุได้ว่าต้นทุนเป็นของหน่วยต้นทุนใด (Cost Object) เช่น ค่าใช้จ่ายที่คณะ/สาขาวิชาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยระบุหน่วยงานได้

1.2) ต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) หมายถึง ต้นทุนร่วม (Common Cost) ที่เกิดขึ้นโดยไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดจากหน่วยต้นทุนใด โดยปกติแล้วต้นทุนทางอ้อมนี้จะถูกแบ่งสรรให้แก่ หน่วยงานต้นทุนต่างๆ ด้วยเทคนิควิธีในการจัดสรรต้นทุน (Allocation Techniques) เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง

2) การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับระดับของกิจกรรม เป็นการวิเคราะห์จำนวนของต้นทุนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต หรือระดับของกิจกรรมที่เป็นตัวผลักดันให้เกิดต้นทุน (Cost Driver) ในการผลิต โดยสามารถจำแนกต้นทุน ได้ 2 ชนิด คือ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่

2.1) ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) หมายถึง ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงในระดับกิจกรรมหรือปริมาณการผลิต

2.2) ต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) หมายถึง ต้นทุนที่มีได้เปลี่ยนแปลงไปตามระดับของการผลิตในช่วงของการผลิต เช่น เงินเดือนบุคลากร ค่าสาธารณูปโภค และค่าเสื่อมราคา

2.3.2 การคำนวณหาจุดคุ้มทุน

สูตรการคำนวณหาจุดคุ้มทุนของการเปิดหลักสูตรใหม่

$$\text{จุดคุ้มทุนเป็นจำนวนหน่วย (คน)} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่รวมต่อรุ่น}}{\text{รายรับต่อหน่วย (คน)} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อหน่วย (คน)}}$$

โดยกำหนดให้

1) ต้นทุนคงที่รวมต่อรุ่น หมายถึง เป็นต้นทุนรวมที่มหาวิทยาลัยต้องเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตชุดปฏิบัติการ 1 รุ่น

2) รายรับต่อคน หมายถึง เป็นรายรับที่เรียกเก็บจากนักศึกษา 1 คน ในการเข้าศึกษาตลอดหลักสูตร

3) ต้นทุนผันแปรต่อคน หมายถึง เป็นต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนนักศึกษาหรือเป็นต้นทุนที่มหาวิทยาลัยต้องจ่ายต่อนักศึกษา 1 คน

อย่างไรก็ตามภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของสถาบันการศึกษา และบริบทของสังคมที่ศึกษา อาจมีการกำหนดข้อสมมติฐานในการวิเคราะห์ที่สมเหตุสมผลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ด้วยก็ได้

2.4 การจัดการเรียนการสอนด้านเศรษฐศาสตร์ในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

จากการสำรวจการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Ph.D. in Economics) ที่เปิดสอนในประเทศและต่างประเทศ พบว่าประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งที่เปิดทำการสอนหลักสูตรดังกล่าวนี้ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

กรณีหลักสูตรของปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และระเบียบวิธีวิจัยเพียงพอที่จะทำการวิเคราะห์วิจัยและค้นคว้าวิทยการทางด้านเศรษฐศาสตร์ และผลิตผลงานทางเศรษฐศาสตร์

ที่มีคุณภาพ รวมทั้งเป็นผู้มีความสามารถที่จะรับหน้าที่ต่างๆ ในระดับสูง เพื่อรับใช้สังคมและประเทศ มีการจัดการเรียนการสอนโดยแบ่งเป็นการศึกษารายวิชา 39 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต โดยเป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 8 - 10 ภาคการศึกษา สาขาวิชาที่เป็นวิชาเลือกให้ศึกษาทั้งหมดถึง 10 สาขาวิชา เช่น สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและสถาบัน สาขาวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น สำหรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษเช่นเดียวกันแต่จะมีการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดจำนวนหน่วยกิตน้อยกว่า โดยเป็นการศึกษารายวิชา 15 หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต โดยใช้เวลาการศึกษาตามหลักสูตร 6 ภาคการศึกษาหรือ 3 ปี

ในส่วนของหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์ ทั้งที่เป็นเศรษฐศาสตร์กระแสหลักและกระแสทางเลือก โดยเฉพาะด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณะ ที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งสามารถประยุกต์องค์ความรู้และงานวิจัยด้านนโยบาย เศรษฐกิจสาธารณะเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมโดยรวม พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค ไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยมีแผนการศึกษาที่มีการเรียนรายวิชา 21 หน่วยกิต และการทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

สำหรับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยนเรศวร มีจุดเด่นในด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนา องค์ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์และสามารถทำการวิเคราะห์วิจัย ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของ เศรษฐกิจระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับโลก เน้นการวิจัย (Research-based) ในบริบทตาม สถานการณ์จริง (Area-based) โดยมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นการเรียนและเน้นการทำ วิทยานิพนธ์ มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต ในระยะเวลา 3 ปี

อย่างไรก็ตาม ยังมีหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่มีคุณวุฒิในใกล้เคียงกัน ได้แก่ หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ (Ph.D. in Applied Economics) ที่เปิดสอน ในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยเพียงแห่งเดียวที่เปิดทำการสอน หลักสูตรดังกล่าวนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ประยุกต์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งเป็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สภา อุตสาหกรรม และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะของ บุคลากรของประเทศด้านการจัดการนวัตกรรม การนำเทคโนโลยีและหลักการบริหารจัดการในเชิง ธุรกิจมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักสูตรปรัชญา ดุษฎีบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์อย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากมีการจัดการเรียนการสอนที่แสดงให้เห็นถึง การประยุกต์แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ไปสู่หลายสาขาวิชา เช่น การบริหาร การจัดการ การศึกษา

การเกษตร สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเป็นผู้ประกอบการ โดยรายวิชาที่เปิดสอน เช่น การตลาด สมัยใหม่ การจัดการธุรกิจ การจัดการคุณภาพ การจัดการความขัดแย้ง การจัดการนวัตกรรม เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐศาสตร์การศึกษา นวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ การจัดการสิ่งแวดล้อม และนโยบายการเกษตร ภายใต้หลักสูตรนี้ มีวิชาเอกให้ผู้เรียนเลือกจำนวน 5 วิชาเอก ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การจัดการนวัตกรรม เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐศาสตร์ การศึกษา เศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

สำหรับข้อมูลหลักสูตรระดับปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ที่มีการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทยจากการสำรวจพบว่า มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนจำนวน 8 แห่ง (ตารางที่ 2.2) โดยได้เปิด หลักสูตรมาแล้วเป็นเวลาประมาณ 4 - 26 ปี มีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นแบบการศึกษารายวิชา (แบบ 2.1) จำนวน 5 แห่ง แบบวิทยานิพนธ์ (แบบ 1.1) จำนวน 1 แห่ง และแบบที่จัดการเรียนทั้ง 2 แบบจำนวน 2 แห่ง ค่าใช้จ่ายในการเรียนตลอดหลักสูตรอยู่ในช่วง 173,000 - 1,320,000 บาท และมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งเปิดรับนักศึกษาจำนวน 5 - 22 คนต่อปี จะ เห็นได้ว่ายังมีจำนวนมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนและจำนวนนักศึกษาที่รับในแต่ละปียังไม่มากนัก จึงถือเป็นโอกาสที่ดีที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจะเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับปริญญาเอก ด้านเศรษฐศาสตร์ขึ้นอีกแห่งหนึ่งเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้สนใจที่กระจายอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ด้วย ระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยและความพร้อมของสาขาวิชาในการจัดการ เรียนการสอนหลักสูตรดังกล่าว

ตารางที่ 2.2 สรุปข้อมูลหลักสูตรระดับปริญญาเอกเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยของภาครัฐ^{1/}

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน	หลักสูตร ภาษา	จำนวนหน่วย กิต (การศึกษา รายวิชา/ วิทยานิพนธ์)	ค่าใช้จ่าย รวม ประมาณ (บาท)	จำนวน นักศึกษา ที่รับ (คนต่อปี)	ปีเริ่มเปิด หลักสูตร (พ.ศ.)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อังกฤษ	(แบบ 2.1) 15/36	511,200	5	2539 ^{2/}
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อังกฤษ	(แบบ 2.1) 39/48	173,000	5	2540
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อังกฤษ	(แบบ 2.1) 44/36	750,000	10	2549
สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	อังกฤษ	(แบบ 2.1) 30/36	544,000	20	2547
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ไทย ^{3/}	(แบบ 1.1) 7/48 (แบบ 2.1) 12/36	1,320,000	5	2552
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	ไทย	(แบบ 2.1) 21/36	540,000	10	2553
มหาวิทยาลัยนเรศวร	ไทย	(แบบ 1.1) -/48	450,000	5	2561
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ^{4/}	ไทย/ อังกฤษ	(แบบ 1.1) -/48 (แบบ 2.1) 12/36	480,000	22	2555

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูลจากเว็บไซต์หลักสูตรและการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

2/ ช่วงปี 2539-2550 จัดการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์เพียงอย่างเดียว

3/ ทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ

4/ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์

มหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์อยู่หลายแห่ง เช่น หลักสูตรของ ANU Research School of Economics มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย ซึ่งตามปกติจะใช้เวลา 4 ปีสำหรับการศึกษาแบบเต็มเวลา โดยมีการจัดการเรียนการสอนโดยเป็นการศึกษารายวิชาจำนวน 8 วิชาและการทำวิทยานิพนธ์ ส่วนของรายวิชาประกอบด้วยความรู้พื้นฐานของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และเศรษฐมิติ และวิชาเฉพาะในสาขาที่สนใจ ส่วนการทำวิทยานิพนธ์จะดำเนินการภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำหรับมหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลียยังมีอีกหลักสูตรปริญญาเอกทางเศรษฐศาสตร์อีกหลักสูตรหนึ่งคือ หลักสูตร Crawford Economics PhD ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้หลักการทางเศรษฐศาสตร์กับนโยบายสาธารณะ รวมถึงนโยบายเศรษฐกิจ เช่น ในด้านทรัพยากรธรรมชาติ การค้าและการเงินระหว่างประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์ของ ANU หลายคนเป็นผู้มีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ในการศึกษาจะครอบคลุมประเด็นด้านนโยบายในออสเตรเลีย ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกใกล้เคียง และประเทศอื่นๆ ในโลกตลอดจนสถาบันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีการจัดการเรียนการสอนและระยะเวลาเช่นเดียวกับหลักสูตรของ ANU Research School of Economics

สำหรับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ สหราชอาณาจักร จะเป็นการศึกษาโดยการทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่งานวิจัย ในระยะเวลา 3 ปี โดยในหลักสูตรจะมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการวิจัยที่หลากหลายและได้เรียนรู้การวิจัยที่ทันสมัย การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับปริญญาเอก และการประชุมที่จัดขึ้นในประเทศ นักศึกษาสามารถเลือกประเด็นหัวข้อต่างๆ ที่หลากหลายจาก 6 สาขาการวิจัย ได้แก่ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์จุลภาคประยุกต์ประวัติศาสตร์ทางเศรษฐกิจ และเศรษฐศาสตร์ทางเลือกอื่นๆ

สำหรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ ในต่างประเทศนั้น มีเป็นจำนวนมากเนื่องจากเป็นหลักสูตรที่สนองตอบต่อความต้องการของสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน เช่น หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัย Saskatchewan ประเทศแคนาดา เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรและการเกษตร วิทยาการจัดการและการเงิน และนโยบายสาธารณะ โดยหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทักษะในการผลิตผลงานวิจัยทั้งในภาคธุรกิจและภาครัฐ และการสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ในวงการการศึกษา ซึ่งเนื้อหาที่หลักสูตรมุ่งเน้น ได้แก่ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค และระเบียบวิธีเชิงปริมาณขั้นสูง ในขณะที่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัย Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นหลักสูตรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการวิจัยเชิงลึกทั้งทางด้านเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ โดยผู้เรียนสามารถเลือกพัฒนา

ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ เช่น เศรษฐศาสตร์พฤติกรรม เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและพลังงาน องค์กรอุตสาหกรรม การออกแบบการตลาด เศรษฐศาสตร์สาธารณะ การจัดการความเสี่ยง เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเมืองและอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถเลือกเรียนในศาสตร์อื่นหรือร่วมงานกับคณะอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัย เช่น การเงิน การจัดการ สุขภาพ การจัดการ และการตลาด หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัย Autònoma de Barcelona ประเทศสเปน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างนักวิจัยทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีความรู้ขั้นสูงด้านทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ วิธีการเชิงปริมาณ และการประยุกต์ทางเศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม หลักสูตรนี้ได้รับการสนับสนุนให้ผลิตงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อสร้างและเสริมองค์ความรู้เดิมและองค์ความรู้ใหม่ สำหรับการบริหารจัดการหลักสูตร อีกทั้งหลักสูตรยังได้สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการร่วมมือกับนักวิจัยในต่างประเทศเพื่อสร้างศักยภาพให้กับผู้เรียน เป็นต้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ มีเปิดสอนในหลายมหาวิทยาลัยในประเทศไทยโดยเกือบทั้งหมดเป็นการเปิดสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งมีทั้งการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย รวมทั้งแต่ละแห่งมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน บางแห่งเน้นเศรษฐศาสตร์กระแสหลักโดยให้ความสำคัญกับกรอบทฤษฎีและการสร้างแบบจำลองเพื่อใช้งานในการประมาณค่าและการพยากรณ์ในเรื่องต่างๆ ในขณะที่บางแห่งเน้นในเรื่องของการประยุกต์ ซึ่งทั้งสองแนวทางจะตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เศรษฐศาสตร์กระแสหลักซึ่งให้ความสำคัญกับกรอบทฤษฎี และการสร้างแบบจำลองนั้น เหมาะสมกับผู้ที่อยู่ในแวดวงการศึกษา เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิจัย เป็นต้น ส่วนเศรษฐศาสตร์ประยุกต์จะเหมาะกับสายงานในภาคเอกชนและหน่วยงานราชการทั่วไป

ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตเศรษฐศาสตร์นั้น มีความจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรก่อน เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรจะเป็นที่ต้องการของผู้เรียน/ผู้สนใจ และมีความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์ เพื่อให้หลักสูตรสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีความยั่งยืน ซึ่งในส่วนนี้จะศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตที่เปิดสอนไปแล้วในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยสรุปเฉพาะประเด็นวัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดย อารยา ประเสริฐชัย สมโภช รติโอฬาร และ อรวรรณ น้อยวัฒน์ (2558) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

แขนงวิชาสาขารณสุขศาสตร์ 2) ศึกษาความต้องการของผู้คาดหวังเข้าศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตแขนงวิชาสาขารณสุขศาสตร์ 3) ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ 4) พัฒนาโครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาสาขารณสุขศาสตร์ 5) ศึกษาความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและหน่วยงานที่สนับสนุนในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาสาขารณสุขศาสตร์ 6) ศึกษาความคุ้มค่าทางด้านการเงินในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตแขนงวิชาสาขารณสุขศาสตร์

ประชากรในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ใช้ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาสาขารณสุขศาสตร์เป็นระดับผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานหรือผู้บริหารในกระทรวงและมหาวิทยาลัย ผู้คาดหวังเข้าศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาขารณสุขศาสตร์ คือ อาจารย์ และ นักวิชาการทางสุขภาพ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและคำนวณจำนวนตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ รวมได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 422 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับกลุ่มผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิต แบบวิเคราะห์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต และแบบสัมภาษณ์เพื่อทำ Focus group ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบด้วยคุณลักษณะของกลุ่มผู้สนใจความต้องการของผู้เรียนและผู้ดุษฎีบัณฑิตในด้านลักษณะการจัดการเรียนการสอน และด้านความรู้ทักษะที่ต้องการจากหลักสูตร

2. การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาไทยคดีศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดย สุตจิต เจนนพกาญจน์ และคณะ (2555) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไทยคดีศึกษา 2) ศึกษาเทียบเคียงหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไทยคดีศึกษา ของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) กำหนดโครงสร้างและวิธีการเรียนการสอนของหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไทยคดีศึกษา 4) วิเคราะห์จุดคุ้มทุนในการเปิดหลักสูตรดังกล่าว 5) ศึกษาความพร้อมของสาขาวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 6) ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ประชากรในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารหลักสูตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ นักวิชาการ 2) ผู้ต้องการศึกษา และ 3) กลุ่มผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิต โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและคำนวณจำนวนตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและแบบเจาะจง รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 580 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก และแบบประเด็นการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบด้วย ความต้องการของผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตในด้านคุณลักษณะของดุษฎีบัณฑิต ความต้องการและวัตถุประสงค์ของผู้สนใจศึกษาในหลักสูตร รวมถึงรูปแบบและลักษณะการจัดการศึกษาของหลักสูตรที่ต้องการ

3. การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดย เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2559) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษ และ 2) เพื่อปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษ

ประชากรในการวิจัยเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ในปีการศึกษา 2554 – 2558 ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 18 คน และอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา และสำหรับอาจารย์ประจำ หลักสูตร 2) แบบบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานของหลักสูตรจาก มคอ.7 และ 3) แนวคำถามในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ โดยข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อนำมาวิเคราะห์ ประกอบด้วยความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรในด้านต่างๆ เช่น ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านความสอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายการศึกษา และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.6 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

การค้นคว้าและสรุปสาระสำคัญจากการบทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนากรอบแนวคิดของการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เริ่มจากการศึกษาเกณฑ์และแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรก่อนที่จะดำเนินการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ ขึ้น จากนั้นจึงได้ศึกษาแนวทางการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์หลักสูตร นอกจากนั้นยังได้ศึกษาถึงการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับหลักสูตรที่ทำการศึกษาความเป็นไปได้ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยต่อไป

สำหรับกรอบในการประเมินความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรฯ ในครั้งนี้จะทำการประเมินโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน โดยในแต่ละด้านจะมีปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรดังนี้

1) ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงานและอาชีพ ความคาดหวังในอนาคต ต้นทุนและค่าเสียโอกาส ความคาดหวังต่อหลักสูตร และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2) ด้านความต้องการของหน่วยงานทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคคล ทักษะที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน คุณสมบัติของกำลังคนที่คาดหวังที่สอดคล้องกับนโยบายหรือทิศทางการพัฒนาของหน่วยงานและการพัฒนากำลังคน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของหลักสูตรที่คาดหวังในการผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน

3) ด้านความคิดเห็นของนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และทักษะที่ผู้เรียนควรมีให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะของกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และคุณลักษณะของหลักสูตรที่ประกอบด้วยชุดวิชา และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ

4) ความพร้อมในระดับสาขาวิชา ประกอบด้วย ระบบการศึกษาทางไกล ระเบียบ/กฎหมาย ทรัพยากรของสาขาวิชาต้นทุนในการดำเนินการ รายรับและจุดคุ้มทุน และความพร้อมในระดับสาขาวิชาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานของหลักสูตร

จากการประเมินทั้ง 4 ด้านจะได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการตัดสินใจเปิดการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย-สุโขทัยธรรมาธิราช

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก 2) ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตจากหน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชน 3) ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 4) ค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ โดยมี ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยข้อมูลปฐมภูมิที่นำมาใช้ในการศึกษาตาม วัตถุประสงค์การวิจัยประกอบด้วย

- 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์จากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จาก มสธ. และศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน

- 2) การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus Group) จากกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา และกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน

- 3) ข้อมูลบุคลากรและการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ.

- 4) ข้อมูลด้านรายรับ-รายจ่ายในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกตามประกาศของ มสธ. ในด้านรายจ่ายจากกองแผนงาน มสธ. ที่ได้ใช้วิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรระดับปริญญาเอก สำหรับปีการศึกษา 2564

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 3.2.1 การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่สำเร็จการศึกษาในสาขา ที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 122 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจาก มหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กัน

3.2.2 การศึกษาความต้องการใช้ดัชนีบัณฑิตจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา และ 3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. จำนวน 10 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ มสธ. ซึ่งสนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา จำนวน 10 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลและเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์

3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน 10 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบการสำรวจผ่านระบบออนไลน์ สำหรับศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก) และ 2) แบบกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์กลุ่ม สำหรับศึกษาความต้องการใช้ดัชนีบัณฑิตจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

สำหรับการศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ นั้นใช้ข้อมูลจากภายในหน่วยงานของ มสธ. ในการวิเคราะห์

3.4 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์จากผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน จำนวน 122 ราย โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการและความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

2) การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 ราย ได้แก่

2.1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ.

2.2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา

2.3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

การดำเนินการจัดสัมมนากลุ่มย่อยสำหรับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายแต่ละกลุ่มได้จัดขึ้นโดยมีขั้นตอนหรือกระบวนการเดียวกันกล่าวคือ เริ่มต้นจากคณะผู้วิจัยได้ติดต่อกลุ่มเป้าหมายเพื่อเรียนเชิญและยืนยันกำหนดวัน-เวลาการจัดประชุมสัมมนากลุ่มย่อย ก่อนที่จะนำส่งหนังสือเชิญและประเด็นคำถามที่คณะผู้วิจัยจะใช้อภิปรายเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มซึ่งอาจมีมุมมองที่เหมือนหรือต่างกัน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้มีเวลาพิจารณาและเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับวันประชุมสัมมนากลุ่มย่อย โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับประเด็นความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ และคุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร (หนังสือเชิญและกำหนดการจัดสัมมนากลุ่มย่อยแสดงดัง ภาคผนวก ค.)

ในการสัมมนากลุ่มย่อยแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง โดยมีวาระเริ่มจากการแจ้งที่มาของการจัดสัมมนาตามโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ มสธ. การนำเสนอหลักการและเหตุผล รายละเอียดของหลักสูตรที่คาดว่าจะเปิดสอน และวาระสุดท้ายคือ การสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ มสธ. ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาจะแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการเปิดสอนตามหลักสูตรดังกล่าว

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการต่างกัน โดยแยกตามลำดับวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าสัดส่วน ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์สรุป สำหรับข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษา ในการแปลความหมายระดับความคาดหวังในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิต ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอบถามระดับความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์แบ่งช่วงของค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ เพื่อใช้ในการแปลความหมาย โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์กำหนดไว้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายระดับความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคาดหวัง
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

2) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย เพื่อสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ และคุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

3) การวิเคราะห์ความพร้อมในด้านคุณสมบัติของคณาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก และความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางของมหาวิทยาลัย

4) การวิเคราะห์รายรับ รายจ่ายรับ และจุดคุ้มทุน (Break-even Point) ภายใต้การกำหนดสถานการณ์ด้านต้นทุนและรายรับ โดยในด้านรายรับพิจารณาจากประมาณการจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกตามประกาศของ มสธ. ในด้านรายจ่ายพิจารณาปรับใช้รายการค่าใช้จ่ายตามที่กองแผนงานได้ใช้วิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรระดับปริญญาเอกสำหรับปีการศึกษา 2564 โดยแบ่งเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร (แสดงดังตารางที่ 3.2) โดยจะนำมาปรับเพิ่มอัตราค่าใช้จ่ายร้อยละ 10 เพื่อให้มีความเหมาะสมหรือใกล้เคียงค่าใช้จ่ายจริงสำหรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่จะเปิดการเรียนการสอนในอนาคต

ตารางที่ 3.2 รายการค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมต่างๆ ที่นำมาคำนวณต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร

รายการ	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร
1. กิจกรรมการรับสมัครและคัดเลือกเข้าศึกษา	-	- ค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบคัดเลือก - ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. กิจกรรมทะเบียนประวัตินักศึกษาและการปฐมนิเทศ	- ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่	- ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. งานพัฒนาหลักสูตร/ปรับปรุงหลักสูตร	- การประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร/ปรับปรุงหลักสูตร/การประชุมวิพากษ์หลักสูตร - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจกรรม	-
4. งานผลิตชุดวิชา (ใช้การสั่งซื้อเอกสารประกอบการศึกษาแทนการผลิตชุดวิชา อัตราชุดวิชาละ 6,000 บาท ต่อคน)	-	- ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
5. งานสัมมนาเข้มประจำชุดวิชาระดับปริญญาเอก	- ค่าตอบแทนวิทยากรภายใน/ภายนอก	- ค่าตอบแทนการเรียนการสอนในระบบอิเล็กทรอนิกส์/ - ค่าตอบแทนการตรวจรายงาน
6. งานสอบ	- ค่าตอบแทนผู้ออกข้อสอบ/ผู้ตรวจข้อสอบ	- ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร
7. งานการจัดสอบ	- ค่าใช้จ่ายในการจัดสอบ (เฉลี่ยจากค่าใช้จ่ายรวมของมหาวิทยาลัย)	-
8. การบริหารการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพ	- ค่าส่งเสริมมาตรฐาน การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา - ค่าสนับสนุนเครือข่ายบัณฑิตวิทยาลัย	-
9. กิจกรรมบริการห้องสมุด	- ค่าใช้จ่ายในการจัดบริการ ห้องสมุด (เฉลี่ยจาก ค่าใช้จ่ายรวมของ มหาวิทยาลัย)	-
10. งานสัมมนาประชุมคณาจารย์	- ค่าตอบแทนวิทยากร	- ค่าตอบแทนอาจารย์ ที่ปรึกษาคณาจารย์ - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
11. โครงการคณาจารย์	-	- การสอบโครงการคณาจารย์ - การสอบปกป้องและ การตรวจรูปแบบคณาจารย์ - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
12. การสอบวัดคุณสมบัติ	-	- ค่าตอบแทนกรรมการ ออกข้อสอบ/ตรวจข้อสอบ - ค่าตอบแทนกรรมการสอบ ปากเปล่า
13. งานอบรมเข้มเสริม ประสบการณ์คณาจารย์	-	- ค่าใช้จ่ายเหมาจ่ายสำหรับ วิทยากร - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร
14. งานพระราชทาน ปริญญาบัตร	- ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน (เฉลี่ยจากค่าใช้จ่ายของ มหาวิทยาลัย)	- ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน (เฉลี่ยจากค่าใช้จ่ายของ มหาวิทยาลัย)
15. ค่าบริหารจัดการส่วนกลาง	- ร้อยละ 10 ของรายจ่าย ดำเนินการ	- ร้อยละ 10 ของรายจ่าย ดำเนินการ

สำหรับการคำนวณจุดคุ้มทุนจะคำนวณจากผลหารของต้นทุนคงที่กับผลต่างของรายรับเฉลี่ยจากนักศึกษาต่อคนกับต้นทุนเฉลี่ย หรือสามารถเขียนเป็นสูตรการคำนวณ (ภักธนิศา เศวตเมธิกุล, 2560; สุรัชย์ เอ็มอักษร และคณะ, 2562) ดังนี้

$$Q^* = \frac{TFC}{P - AVC}$$

โดยที่ Q^* คือ จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน
 TFC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายคงที่รวม
 P คือ รายรับเฉลี่ยจากนักศึกษาต่อคน
 AVC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายผันแปรเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานผลการวิจัยของการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จะกล่าวถึงผลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ในส่วนของ การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิต ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และผลการศึกษาค่าใช้จ่ายและจุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

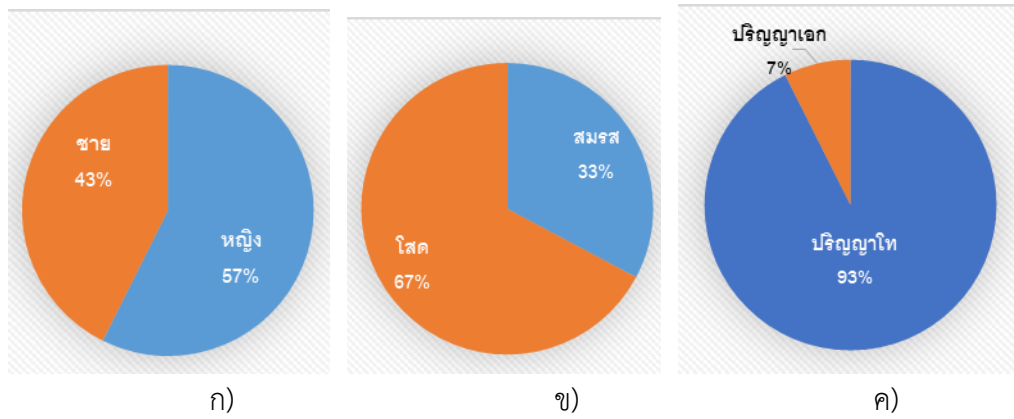
4.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

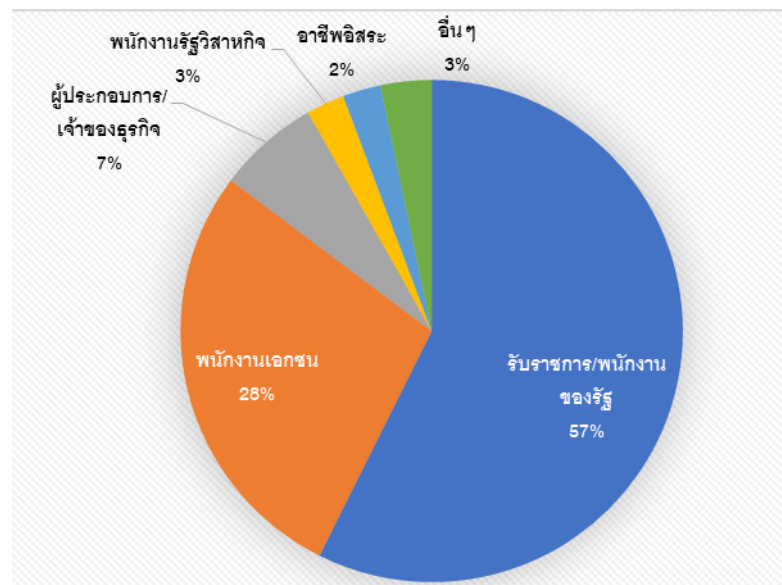
ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์จากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน จำนวน 122 ราย โดยเป็น คำถามเกี่ยวกับความต้องการและความพึงพอใจต่อการเปิดหลักสูตร และคุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตของ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สรุปข้อมูลได้ดังนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

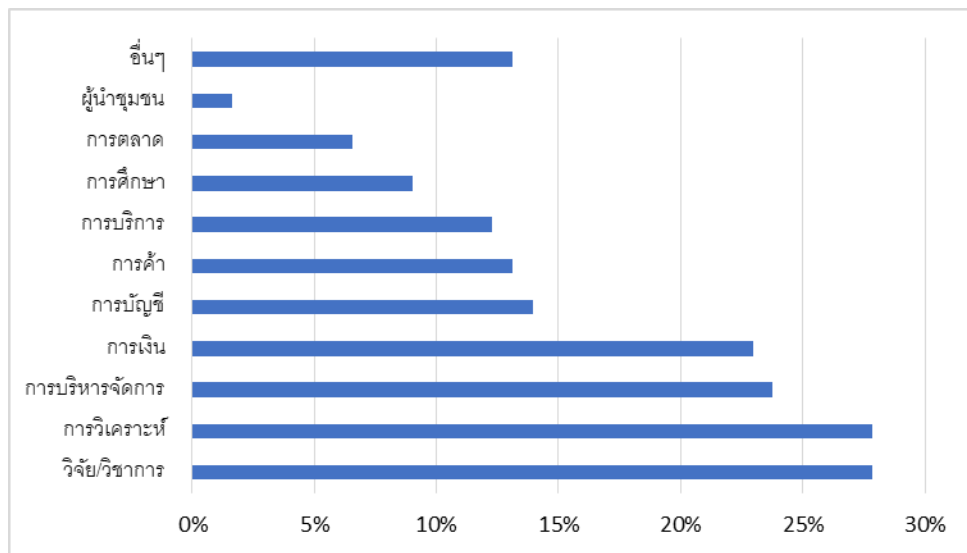
ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 58 มีช่วงอายุตั้งแต่ 21 ถึง 60 ปี โดยช่วงอายุที่มีสัดส่วนมากที่สุด ได้แก่ ช่วงอายุ 31-40 ปี และ 21-30 ปี (คิดเป็นร้อยละ 43 และร้อยละ 26 ตามลำดับ) มีสถานภาพโสดร้อยละ 67 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทร้อยละ 93 และระดับปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 7 ดังภาพที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพรับราชการ/พนักงานของรัฐคิดเป็นร้อยละ 57 และพนักงานเอกชน ร้อยละ 28 (ภาพที่ 4.2) สำหรับ ลักษณะงานหลักที่ทำที่มีสัดส่วนมากที่สุดได้แก่ งานด้านวิจัย/วิชาการ และการวิเคราะห์ (ร้อยละ 28) รองลงมาได้แก่ การบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี และการค้า (ร้อยละ 24 23 14 และ 13 ตามลำดับ) ดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

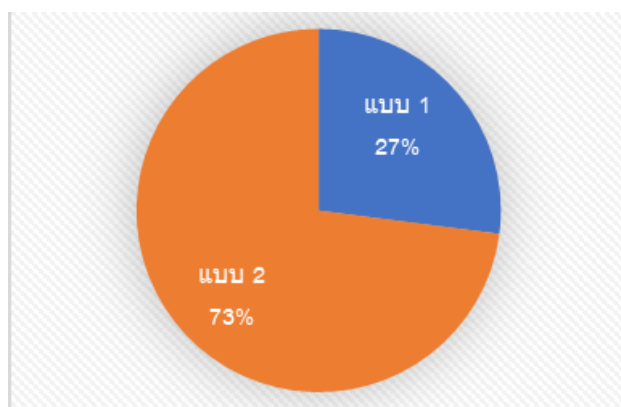
ภาพที่ 4.2 ประเภทอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

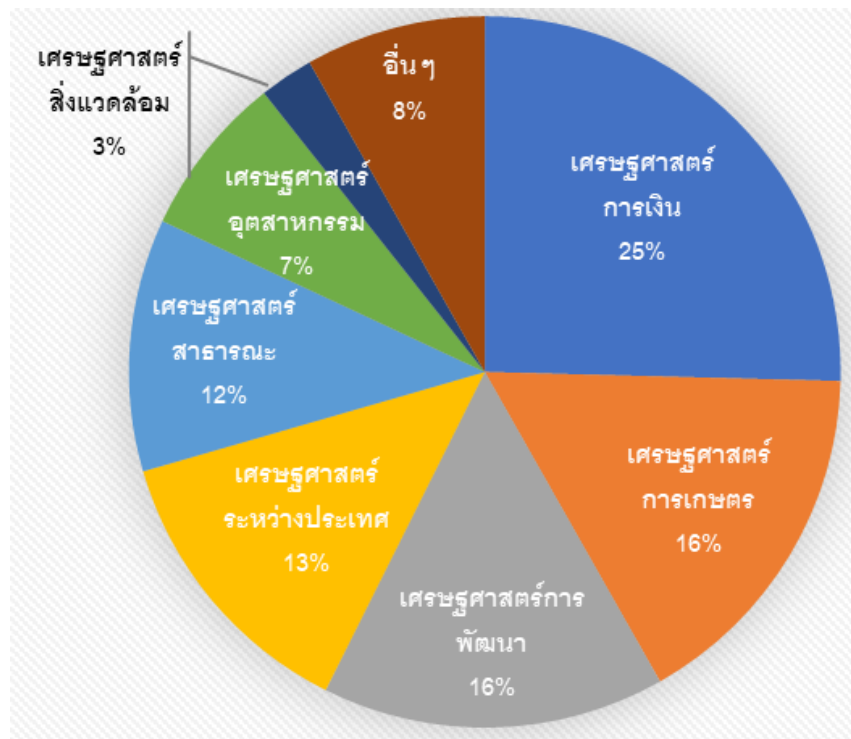
ภาพที่ 4.3 ลักษณะงานที่ทำของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจศึกษาตามลักษณะของโครงสร้างหลักสูตร แบบ 2 คือ การศึกษาหมวดวิชาเฉพาะ 18 หน่วยกิต และดุษฎีนิพนธ์ 36 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 73 ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 27) เลือกโครงสร้างแบบ 1 คือการทำเฉพาะดุษฎีนิพนธ์ 48 หน่วยกิต (ภาพที่ 4.4) และสำหรับสาขาทางเศรษฐศาสตร์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจสำหรับการทำแผนงานวิจัยในระดับปริญญาเอก 5 อันดับแรก ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเกษตร เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์สาธารณะ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 25 16 16 13 และ 12 ตามลำดับ โดยมีผู้ที่ยังไม่มีสาขาที่สนใจและผู้สนใจในสาขาอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนรวมร้อยละ 8 (ภาพที่ 4.5)

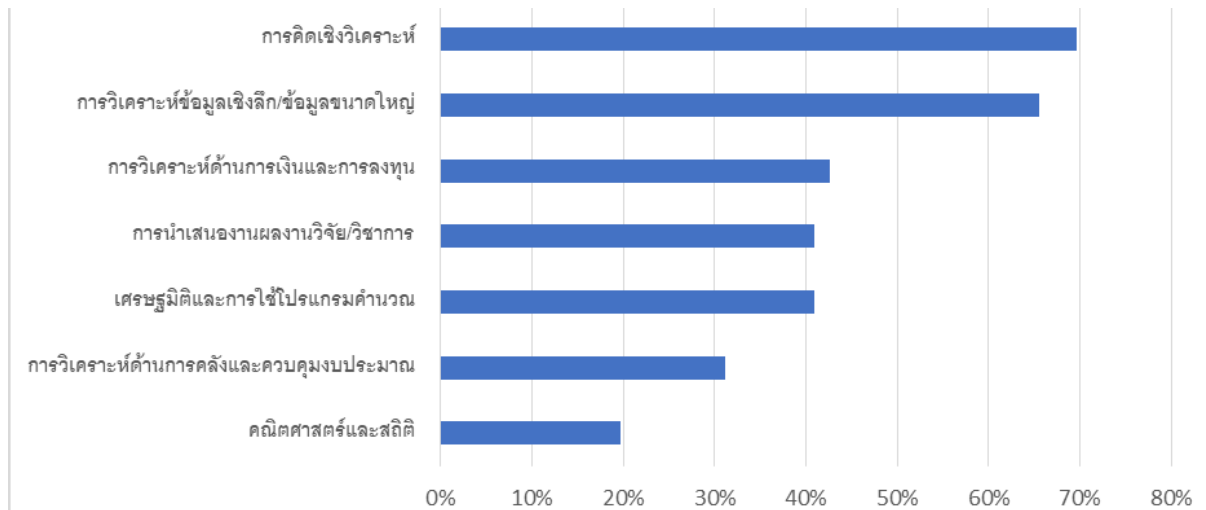

ภาพที่ 4.4 แผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาในหลักสูตร

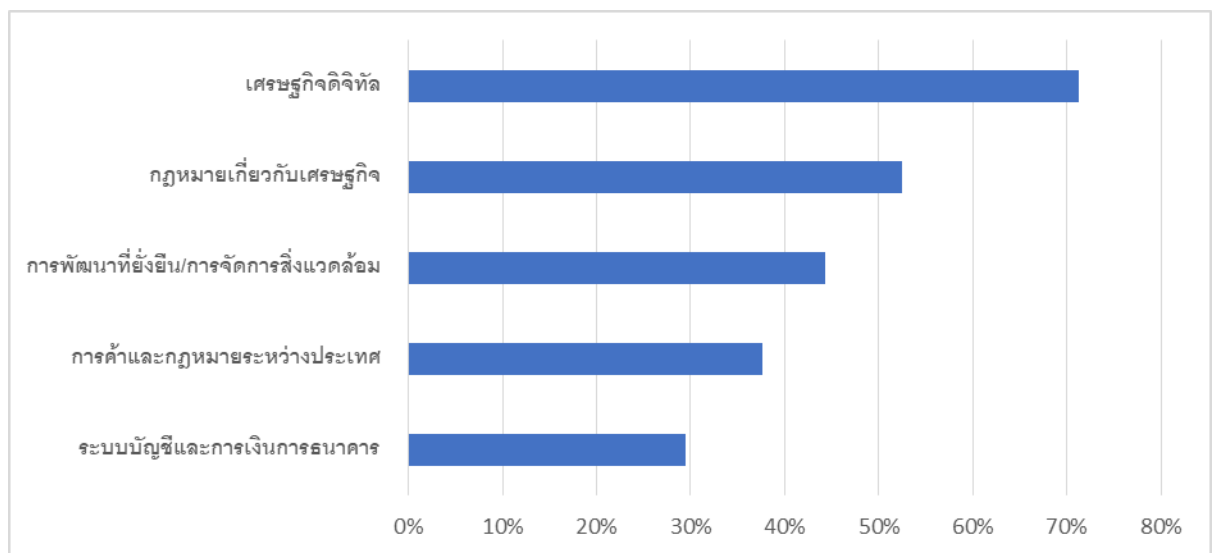

ภาพที่ 4.5 สาขาที่สนใจในแผนงานวิจัยในระดับปริญญาเอก

ในด้านทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร (ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) พบว่า ทักษะด้านการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่ถูกเลือกมากที่สุด (ร้อยละ 70) รองลงมาคือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ (ร้อยละ 66) การวิเคราะห์ด้านการเงินและการลงทุน (ร้อยละ 43) การนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ และด้านเศรษฐกิจและการใช้โปรแกรมคำนวณ (ร้อยละ 41) ตามลำดับ ดังภาพที่ 4.6 และสำหรับความรู้ความสามารถทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล (ร้อยละ 71) กฎหมายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ (ร้อยละ 52) และการพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 44) ดังภาพที่ 4.7

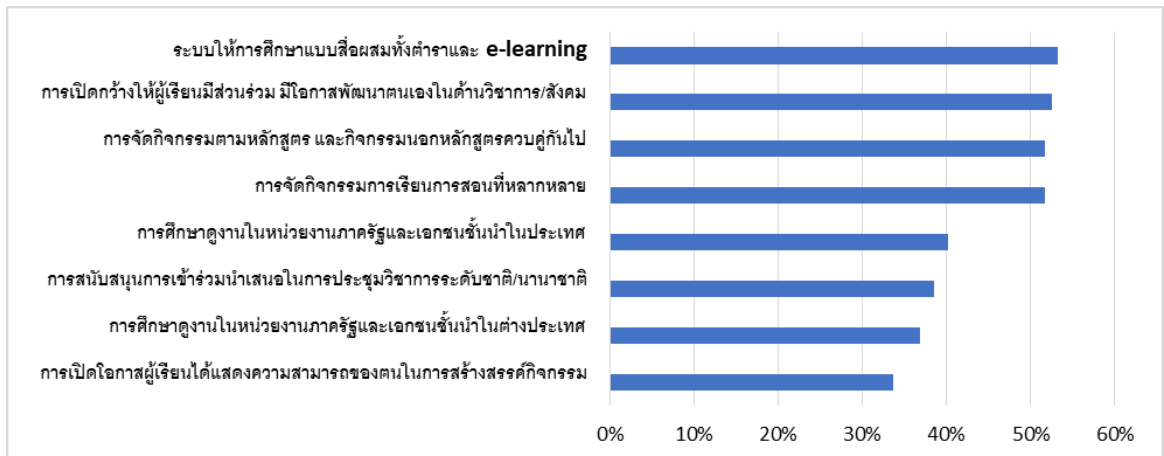

ภาพที่ 4.6 ทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

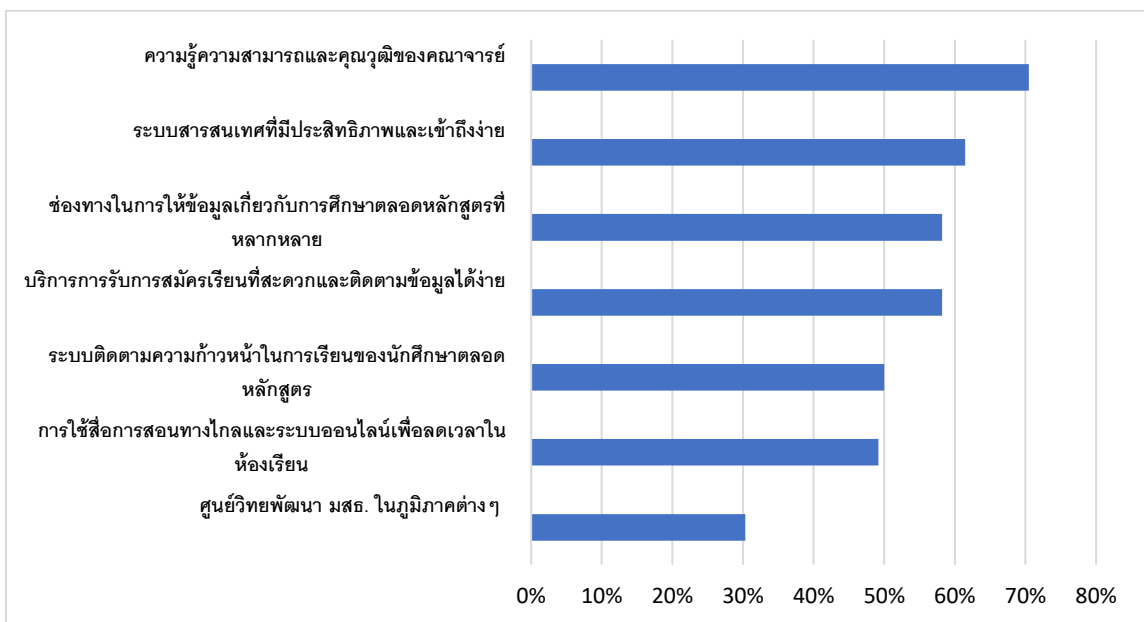
ภาพที่ 4.7 ความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่เป็นที่ต้องการ

ในด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ การมีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและ e-learning (ร้อยละ 53) การเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่ (ร้อยละ 52) มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไป (ร้อยละ 52) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย (ร้อยละ 52) และมีการศึกษาดูงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนชั้นนำในประเทศ (ร้อยละ 40) ดังภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.8 การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและ
จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา

ภาพที่ 4.9 แสดงความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร พบว่าปัจจัยที่มีสัดส่วนการเลือกมากที่สุด ได้แก่ คณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาได้แก่การมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยและงานวิชาการในด้านต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 61 การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และบริการการรับการสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 58

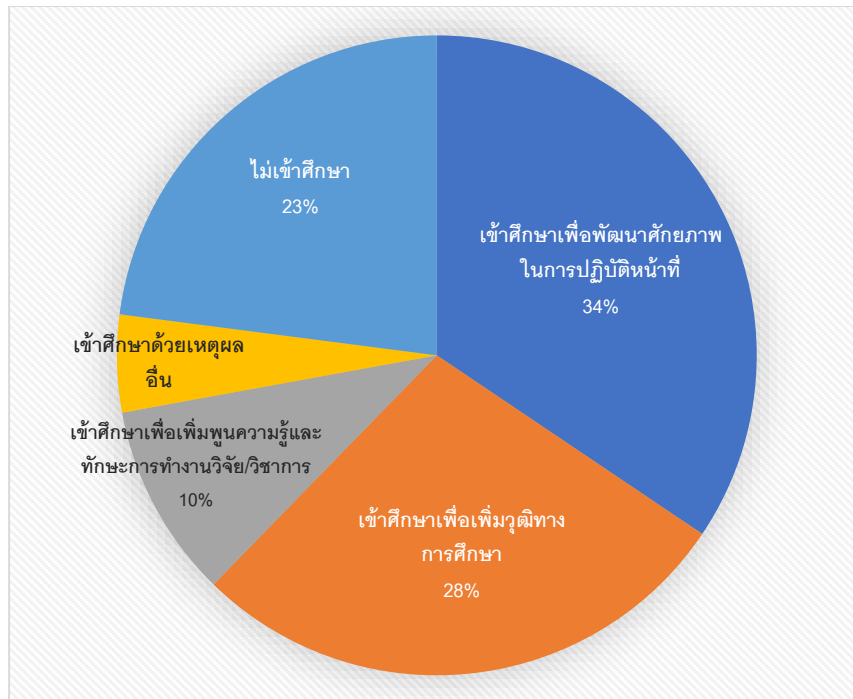
ภาพที่ 4.9 ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนการตัดสินใจเรียนในหลักสูตร

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร 400,000 – 500,000 บาท ว่ามีความเหมาะสมในการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ หรือไม่นั้น (ภาพที่ 4.10) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) เห็นว่าเหมาะสม ส่วนที่เหลือร้อยละ 27 เห็นว่าไม่เหมาะสม โดยมีเหตุผลได้แก่ ยังไม่ทราบรายละเอียดหลักสูตรและกิจกรรมต่างๆ ในหลักสูตร ทรัพยากรเพื่อการศึกษายังไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่เก็บค่าเล่าเรียนใกล้เคียงกัน รวมทั้งมีข้อเสนอแนะให้ปรับลดลงเพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงได้เพิ่มขึ้นโดยอาจปรับให้ค่าใช้จ่ายลงเหลือประมาณ 300,000 บาท หรืออาจจัดให้มีการทุนการศึกษาเพื่อเป็นแรงจูงใจอีกทางหนึ่ง

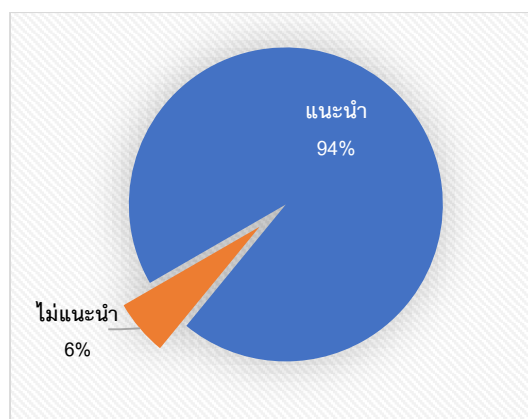

ภาพที่ 4.10 ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามหลักสูตร

จากภาพที่ 4.11 แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในกรณีที่สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. ได้พัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว พบว่า ร้อยละ 77 ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร โดยมีเหตุผลในการเข้าศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือตัดสินใจเชิงนโยบาย ร้อยละ 34 เพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ร้อยละ 28 เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานวิจัย/วิชาการ ร้อยละ 10 และด้วยเหตุผลอื่น ร้อยละ 5 ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการเข้าศึกษา (ร้อยละ 23) มีเหตุผลหลายประการ เช่น ยังไม่มีแผนที่จะศึกษาต่อ ยังไม่พร้อมในด้านงบประมาณติดภารกิจอื่น มีความประสงค์เรียนในสาขาอื่นๆ หรือในต่างประเทศ เป็นต้น

ภาพที่ 4.11 ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในการเข้าศึกษาในหลักสูตร

ภาพที่ 4.12 การแนะนำหลักสูตรกับคนที่รู้จัก

สำหรับความคิดเห็นเรื่องการแนะนำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ มธธ. แก่คนที่รู้จัก สรุปไว้ดังภาพที่ 4.12 โดยพบว่าส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 94 จะแนะนำหลักสูตรนี้แก่คนที่รู้จัก โดยมีเหตุผลที่จะแนะนำ ได้แก่

- เศรษฐศาสตร์มีประโยชน์ต่อการทำงานหลากหลายสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ
- เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจในการศึกษาในสาขาเศรษฐศาสตร์นอกเหนือจากหลักสูตรของสถาบันการศึกษาอื่นๆ เหมาะกับโลกในยุคปัจจุบันและน่าจะสามารถนำไปพัฒนาเชิงโครงสร้างได้

- ได้ความรู้ในหลักวิชาการ กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นระบบ รวมถึงได้ฝึกทำงานร่วมกับเพื่อนหลากหลายอาชีพ
- มีโอกาสได้พัฒนาองค์ความรู้ และประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร
- มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม
- มหาวิทยาลัยมีศักยภาพในการศึกษา เป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานรัฐและเอกชน
- การเรียนการสอนของ มสธ. มีความสะดวก
- รักในความเป็น มสธ.
- คณาจารย์มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้อย่างแท้จริง

สำหรับเหตุผลที่ไม่แนะนำหลักสูตร ได้แก่ ยังไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดของหลักสูตรอย่างเพียงพอ ยังไม่แน่ใจว่าแนวทางของหลักสูตรในทางปฏิบัติจริงจะเหมาะกับวิถีชีวิตของคนที่เรียนหรือไม่ และเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนสูง

4.1.3 คุณลักษณะคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์

คุณลักษณะคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ 2) ด้านทักษะทางปัญญา 3) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และ 5) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม พบว่าคุณลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังเป็น 3 ลำดับแรก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวัง ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรม และจริยธรรมตามลำดับ โดยความคาดหวังในคุณลักษณะทั้ง 3 ด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1 - 4.5

สำหรับคุณลักษณะคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังในระดับ “มาก” โดยคุณลักษณะที่คาดหวังมากที่สุด 3 อันดับคือ 1) มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายหรือในเชิงธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ 2) มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบได้ และ 3) มีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านความรู้
ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คาดหวัง
1. มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ที่สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายหรือในเชิงธุรกิจ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ สร้างสรรค์	4.30	0.64	มากที่สุด
2. มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้ ทางด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำองค์ ความรู้มาพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายได้	4.17	0.76	มาก
3. มีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และ ศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ	4.11	0.78	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.19	0.73	มาก

ด้านทักษะทางปัญญา โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังในระดับ “มากที่สุด” โดย
คุณลักษณะที่คาดหวังมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 1) มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การ
ออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้ 2) การจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้อง
ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และ 3) การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการ
ปฏิบัติงาน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณูปถัมภ์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะทางปัญญา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้	4.32	0.70	มากที่สุด
2. การจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	4.28	0.75	มากที่สุด
3. ความสามารถในการตัดสินใจ	4.27	0.73	มากที่สุด
4. การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	4.27	0.68	มากที่สุด
5. ความสามารถด้านการวิเคราะห์ การวางแผน และการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา	4.22	0.72	มากที่สุด
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานและสร้างนวัตกรรม	4.07	0.77	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.24	0.72	มากที่สุด

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังในระดับ “มากที่สุด” โดยคุณลักษณะที่คาดหวังมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 1) มีความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ 2) มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นให้เข้าใจในเชิงเศรษฐศาสตร์ได้ และ 3) มีความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คาดหวัง
1. มีความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบ	4.30	0.74	มากที่สุด
2. มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ สามารถสื่อสาร กับบุคคลอื่นให้เข้าใจในเชิงเศรษฐศาสตร์ได้	4.25	0.72	มากที่สุด
3. มีความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	4.23	0.75	มากที่สุด
4. ภาวะผู้นำและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บุคคล สังคมและสิ่งแวดล้อม	4.22	0.74	มากที่สุด
5. มีการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมในการ วิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์	4.20	0.79	มาก
6. มีการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรและ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้	4.19	0.73	มาก
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลในหลายระดับได้	4.08	0.77	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.21	0.75	มากที่สุด

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร โดยรวม
ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังในระดับ “มาก” โดยคุณลักษณะที่คาดหวังมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ
1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็นด้านเศรษฐศาสตร์
2) มีความสามารถในการเข้าถึง การจัดการ และการประเมินข้อมูลสารสนเทศได้ และ 3) มี
ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลข้อมูลของหน่วยงาน
รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวิสัยทัศน์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะ
การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คาดหวัง
1. มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็นด้าน เศรษฐศาสตร์	4.26	0.70	มากที่สุด
2. มีความสามารถในการเข้าถึง การจัดการ และ การประเมินข้อมูลสารสนเทศได้	4.20	0.75	มาก
3. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลข้อมูลของ หน่วยงาน	4.17	0.77	มาก
4. มีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน ในการประสานงานระหว่างเพื่อนร่วมงาน และระหว่างองค์กร	4.16	0.75	มาก
5. มีความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ใน การปฏิบัติงานได้	4.12	0.76	มาก
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับ การทำงานและการติดต่อสื่อสาร	4.05	0.82	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.16	0.76	มาก

และสำหรับด้านคุณธรรม และจริยธรรม โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวังในระดับ
“มาก” โดยคุณลักษณะที่คาดหวังมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 1) มีจรรยาบรรณในการทำวิจัยและ
การวิเคราะห์ทางวิชาการ 2) มีความซื่อสัตย์ สุจริต และ 3) มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลา
และรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และมีความสุข อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะ
ทางอารมณ์ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความคาดหวังในคุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรด้านคุณธรรม และจริยธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. มีจรรยาบรรณในการทำวิจัยและการวิเคราะห์ทางวิชาการ	4.30	0.71	มากที่สุด
2. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.29	0.80	มากที่สุด
3. มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	4.20	0.75	มาก
4. มีความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์	4.20	0.68	มาก
5. รักษาผลประโยชน์ของหน่วยงาน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ อย่างกระตือรือร้นและสมัครใจ	4.16	0.79	มาก
6. มีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม	4.16	0.79	มาก
7. มีบุคลิกภาพและการวางตัวที่เหมาะสม	4.15	0.71	มาก
8. ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม	4.14	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.20	0.75	มาก

4.1.4 สรุปความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ มสร.

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างซึ่งส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท อายุเฉลี่ย 36.70 ปี ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานเอกชน มีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร (ร้อยละ 77) โดยมีเหตุผลในการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือตัดสินใจเชิงนโยบาย เพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานวิจัย/วิชาการ สำหรับสาขาทางเศรษฐศาสตร์ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจในการทำแผนงานวิจัยในระดับปริญญาเอกมากที่สุด ได้แก่ เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเกษตร เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์สาธารณะ

2) ในด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากิจกรรมที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา ได้แก่ การมีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและ e-learning การเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและมีการศึกษาดูงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนชั้นนำในประเทศ โดยในด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตรซึ่งอยู่ที่ประมาณ 400,000 – 500,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) เห็นว่าเหมาะสม

3) ปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร มากที่สุด ได้แก่ คณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของหลักสูตร การมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่าย เพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยและงานวิชาการในด้านต่างๆ การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และบริการการรับการสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย

4.2 ความต้องการใช้คุณสมบัติของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

การศึกษาความต้องการใช้คุณสมบัติของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยจัดการสนทนากลุ่มย่อย 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 ราย ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา และ 3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยสรุปประเด็นตามข้อคำถามในการสนทนากลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

4.2.1 กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ประเด็นที่ 1: ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ โดยมีประเด็นคำถามย่อย ได้แก่

1.1 ความสามารถในการตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- กลุ่มเป้าหมายที่เป็นอาจารย์ที่รับผิดชอบวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นหมวดหนึ่งในสาขาสังคมศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งไม่มีสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์โดยเฉพาะ
- บุคลากรหน่วยงานภาครัฐซึ่งสามารถนำหลักเศรษฐศาสตร์มาปรับใช้ได้ ในหลายงาน โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน่วยงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ เช่น สำนักงาน ปปช. และเชื่อมโยงกับงานด้านนิติศาสตร์ในการดูแลทางด้านเศรษฐกิจหรือปากท้องของประชาชน

1.2 ความรู้ที่สำคัญของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่ควรมี

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- ควรมีแผนการเรียนรายวิชาและแผนการทำวิจัย มีงานวิจัยที่ตอบสนอง

ความต้องการของหน่วยงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

- ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ สถิติ
- การสัมมนาประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิต ควรเชิญผู้มีประสบการณ์มาเล่าให้ฟังถึง

การรับมือกับธุรกิจ การประยุกต์ใช้เศรษฐศาสตร์

- หลักสูตรควรมีฐานข้อมูลด้านเศรษฐศาสตร์ให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูล

เพื่อการทำวิจัยได้

1.3 ทักษะสำคัญที่ผู้เรียนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ควรได้รับ

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- การใช้ big data ในการแก้ปัญหาทางเศรษฐศาสตร์
- การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเงิน การบัญชี การคลัง และการควบคุม

งบประมาณ

- การใช้โปรแกรม Open Source
- การนำเสนองานวิจัย โดยแทรกในกิจกรรมสัมมนาเนื่องจากนักศึกษาส่วนหนึ่ง

มีปัญหาในการนำเสนอ

- หลักสูตรควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสบการณ์จากในหลายๆ

องค์กร สร้างความสัมพันธ์/สร้างเครือข่ายในวงวิชาการ เช่น การดูงาน/การวิจัยร่วมกับหน่วยงาน

ต่างประเทศ

- การศึกษาดูงานกับหน่วยงานด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย

ไทย

1.4 ความสอดคล้องของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ กับความ

ต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- ความยืดหยุ่นของเวลาในการเรียน มสธ. เป็นจุดเด่นในการเข้าศึกษา
- คณะผู้สอนเป็นโค้ชที่ดีในการสนับสนุนในการศึกษา
- กิจกรรมประสบการณ์ดุษฎีบัณฑิตควรมีการจัดหลายๆ รูปแบบผสมผสาน เช่น

จัดที่ มสธ. และ/หรือออนไลน์ และการดูงานภายนอกมหาวิทยาลัย

- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของหลักสูตรควรใกล้เคียงหรือต่ำกว่าสถาบันการศึกษาอื่นๆ

ประเด็นที่ 2: คุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- สามารถวิเคราะห์ข้อมูล streaming สำหรับด้านการเงินและภาครัฐ
- สามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงประเด็นทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออธิบายกรณีในสาขาอื่นๆ เช่น รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เช่น กรณีรัสเซีย ยูเครน
- มีความสามารถในการสื่อสาร รับฟังความคิดเห็น
- สามารถทำงานเป็นทีมและมีความเป็นผู้นำ เนื่องจากผู้จบปริญญาเอกมักจะต้องเป็นหัวหน้าทีมทำงานต่างๆ
- มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และต่อสังคม

4.2.2 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา

ประเด็นที่ 1: ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ โดยมีประเด็นคำถามย่อย ได้แก่

1.1 ความสามารถในการตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- กลุ่มผู้เรียนเป้าหมายที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยอาจมีโปรโมชั่นเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ แต่พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ด้านทฤษฎีอาจถ่ายทอดให้สามารถเข้าใจได้โดยง่าย อาจใช้วิธีที่ให้นักศึกษาตั้งโจทย์หรือปัญหาในการทำวิจัย
- กลุ่มผู้เรียนที่เป็นข้าราชการท้องถิ่นที่อยู่ห่างไกล จะมีทั้งจุดแข็งคือมีโจทย์วิจัยท้องถิ่นนำมาพัฒนางานได้ และจุดอ่อนคือมีพื้นฐานความรู้วิชาการอ่อน ทำให้อาจารย์ต้องใช้เวลาในรายละเอียดมาก
- กลุ่มผู้เรียนที่อยู่สายงานด้านการวิจัย
- ผู้เรียนที่เป็นข้าราชการระดับสูง อาจพิจารณาประเด็น “การวิเคราะห์นโยบาย” ที่จะนำมาเป็นจุดขายของ มสธ. ได้
- ผู้เรียนจากภาคเอกชนมีความสนใจ โดยหลักสูตรอาจประสานกับหน่วยงานโดยตรงเพื่อประชาสัมพันธ์

- ลักษณะของนักศึกษาที่รับเข้ามาอาจมีความหลากหลาย ควรต้องมีการปรับพื้นฐาน โดยเฉพาะเรื่องเครื่องมือต่างๆ
- สาขาวิชาฯ ควรเจาะกลุ่มเป้าหมายที่จะมาเป็นผู้เรียน
- ควรเพิ่มการสร้างเครือข่ายกับภาครัฐ ภาคเอกชนเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือหรือจัดทำ MOU ระหว่างสถาบัน หรือมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อเพิ่มจุดขายจะมีประโยชน์มาก
- หลักสูตรควรคำนึงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นหลักมากกว่าด้านรายได้ เนื่องจากหลักสูตรปริญญาเอกมักมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง โดยในหลายมหาวิทยาลัยได้รับเงินสนับสนุนหลักสูตร
- จุดเด่นในเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนทางไกลซึ่งเป็น Platform ของ มสธ. เหมาะสมกับบุคคลในพื้นที่ห่างไกล แต่อาจต้องจัดให้มีการประชุมอภิปรายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บ้าง
- การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยจะช่วยให้ลดภาระงานและช่วยให้ได้บรรยากาศผู้เรียนมากขึ้น

1.2 ความรู้ที่สำคัญของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่ควรมี

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- แต่ละมหาวิทยาลัยจะเด่นในเรื่องที่แตกต่างกัน เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เน้น เศรษฐมิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเน้นเศรษฐศาสตร์การเมือง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เน้น เศรษฐศาสตร์การเกษตรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้น มสธ. ควรพิจารณาวิชาเอกว่าจะมุ่งเน้นไปด้านใด อาจจะเป็นการเงิน การจัดการภาครัฐ เศรษฐศาสตร์มหภาค หรือเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ เช่น เศรษฐศาสตร์สำหรับรัฐบาลท้องถิ่น การเงิน การคลัง หรือเศรษฐศาสตร์เพื่อความยั่งยืน สาขาวิชา ต้องดูว่า มีจุดเด่นความเชี่ยวชาญด้านใดที่จะดึงมาเป็นจุดขาย โดยดูจากฐานงานวิจัยของอาจารย์ในสาขา/ในหลักสูตรเป็นหลัก
- อาจพิจารณารูปแบบโครงสร้างหลักสูตร โดยศึกษารายวิชา (course work) เป็นภาษาไทย และทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ
- นักศึกษาระดับปริญญาเอกมีจำนวนน้อย หลักสูตรจึงควรมีความชัดเจน ในเนื้อหาว่าเน้นด้านทฤษฎี ประเด็นนโยบาย หรือเป็นแบบบูรณาการ
- นักศึกษาระดับปริญญาเอกต้องมียุทธศาสตร์การตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ อาจให้นักศึกษาทำวิจัยเป็นแบบภาษาอังกฤษ
- ชุดวิชาการวิจัยอาจจะไม่จำเป็นต้องมีในโครงสร้าง เนื่องจากในตอนการสอนวิชา พื้นฐานจะมีการนำบทความวิจัยมาสอนซึ่งบทความนั้นแฝงด้วยงานวิจัยแล้ว

- การสัมมนาของหลักสูตรปริญญาเอก หากมีจำนวนนักศึกษาน้อย อาจจัดให้มีการสัมมนาพร้อมกับ นักศึกษาปริญญาโทเพื่อให้สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
- หลักสูตรอาจจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมสถาบันหรือร่วมหลักสูตร และอาจเชิญผู้สอนจากต่างประเทศ หรือช่วยเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา
- การทำผลงานวิจัยอาจทำเป็นบทความตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ โดยไม่ต้องทำเป็นเล่มรายงานวิจัย 5 บท
- ควรคำนึงถึงความพร้อมในการดูแลนักศึกษาต่ออาจารย์ 1 คน โดยในทางปฏิบัติ หลักสูตรจะมากกว่า 3 ปี (ประมาณ 5-6 ปี) จะมีปัญหาเรื่องอาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้องมีจำนวนตามเกณฑ์ ต้องพิจารณาภาระงานของอาจารย์ด้วย
- หากเป็นไปได้อยากให้มีรายวิชาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์สุขภาพโดยตรง (ทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก) ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ทั้งกับองค์กรที่เป็นสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพอื่นๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักประกันสุขภาพไทย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข เป็นต้น
- ควรต้องมีการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด มีระบบติดตามที่ดี เพราะนักศึกษา มักจะมาเร่งทำวิทยานิพนธ์เพื่อให้จบในปีท้ายๆ ของกำหนดเวลา

1.3 ทักษะสำคัญที่ผู้เรียนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ควรได้รับ

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น big data การประเมินมูลค่าและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม
- ทักษะการใช้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งของผู้บริโภค ผู้ผลิต เศรษฐกิจในประเทศต่างประเทศและสังคมโดยรวม
- ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อเสริมทักษะความรู้ กล่าวที่จะสอนให้เป็นนักคิด ให้เป็นคนกล้าที่จะพูดกับสังคม โดยคณาจารย์ต้องมีความเชื่อมั่นในการอุดมการณ์และพิสูจน์ความจริงในรูปแบบของนักวิชาการ
- อาจให้นักศึกษาเข้าไปเรียนรู้งาน/ร่วมงาน หรือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการในภาครัฐหรือเอกชน (โครงการย่อย 1-3 เดือน) หรือเป็นผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ของอาจารย์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (มอบหมายงานย่อย ระยะเวลารับผิดชอบ 1-3 เดือน)

1.4 ความสอดคล้องของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
กับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- ถ้าไม่ติดเรื่องอาจารย์อาจมุ่งเน้นไปทางเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานได้

- ควรมีแหล่งทุนสนับสนุนในการศึกษาจะทำให้นักศึกษาเข้ามาเรียนง่ายขึ้น

ประเด็นที่ 2: คุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- การใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์มาวิเคราะห์กับสถานการณ์ต่างๆ ได้
- สามารถการบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ เพื่อวิเคราะห์หรืออภิปรายนโยบายได้
- ควรมีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม
- เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วควรทำอะไรได้มากกว่าผู้ที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาเอก โดยมีทักษะการถ่ายทอดความรู้และสามารถคุยกับบุคคลอื่นได้เข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ประเด็นที่ 1: ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ โดยมีประเด็นคำถามย่อย ได้แก่

1.1 ความสามารถในการตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- บุคลากรทางด้านเศรษฐศาสตร์ยังเป็นที่ต้องการของภาครัฐ เอกชน ภาคการเงิน และองค์กรเพื่อการพัฒนา
- การศึกษาหลักสูตรจะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริหาร องค์กรเอกชน กลุ่มผู้บริหารรุ่นใหม่ กลุ่มสตาร์ทอัพ (Startup) กลุ่มคนรุ่นใหม่ประกอบธุรกิจที่สามารถตอบโจทย์กับปัญหาที่ตรงกับผู้รับบริการ รวมถึงกลุ่มผู้บริหารองค์กรหน่วยงานราชการที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ
- กลุ่มผู้เรียนเป้าหมายควรมีความชัดเจน เพื่อจัดหลักสูตรและจัดกิจกรรมส่งเสริมให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม
- มสธ. มีการจัดทำตำราที่ดีมีคุณภาพ มีบุคลากรที่มีคุณภาพ ควรเพิ่มการสร้างเครือข่ายกับภาครัฐ ภาคเอกชนเพิ่มขึ้น สร้างเครือข่ายศิษย์เก่า เพื่อให้เกิด eco systems ที่ดี

- จุดแข็งของ มสธ. คือด้านการเรียนทางไกล และการเรียนระบบทางไกลอาจทำให้ขาดกิจกรรมบางอย่างไป เช่น การมีเพื่อนร่วมชั้นเรียน การช่วยกันเรียน ช่วยกันติว การนัดพบนอกห้องเรียน regular meeting การประชุมติดตามนักศึกษา
- การเข้าไปศึกษาปีแรกอาจพอพึ่งตนเองได้ แต่พอเข้าปีที่ 2 ควรมี infrastructure เพื่อให้มีการรวมกลุ่มเพื่อนช่วยกันเรียน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพื่อจูงใจให้จบได้เร็วขึ้น ควรมีกิจกรรมพบปะให้นักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องเพื่อชวนกันจบการศึกษา สร้างเครือข่ายศิษย์เก่า eco systems ในการเรียน
- อาจกำหนดเงื่อนไขการสมัคร ให้ส่ง proposal การทำวิจัยมาด้วยพร้อมเอกสารการสมัคร
- ควรเน้นคุณภาพหลักสูตรและมองที่ความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการจำนวนนักศึกษาควรมีจำนวนเท่าใดเพื่อให้ถึงจุดคุ้มทุนและทำให้หลักสูตรอยู่รอด
- อาจพัฒนาหลักสูตรปริญญาเอกเศรษฐศาสตร์เป็นหลักสูตรนานาชาติ ที่มีต้นทุนต่ำกว่า คณาจารย์มีศักยภาพ มีการบรรยายและเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ

1.2 ความรู้ที่สำคัญของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่ควรมี
 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- ควรมีความหลากหลายในแขนงวิชา ตลอดจนมี การเปลี่ยนแปลงด้วยการพัฒนาทฤษฎีหรือแนวคิดอยู่ตลอดเวลา มีการพัฒนาบูรณาการให้ทันต่อสถานการณ์ นอกจากมีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์การเงินและการคลัง ด้านคณิตศาสตร์ เศรษฐมิติ สถิติศาสตร์ เพื่อสามารถใช้เครื่องมือในการพยากรณ์ ควรมีความรู้เรื่องการค้าและกฎหมายระหว่างประเทศ ความรู้ทางด้านดิจิทัล ความรู้ทางด้านบัญชีและระบบการเงินการธนาคาร ในยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- ควรมีความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข เศรษฐศาสตร์สวัสดิการ เศรษฐศาสตร์การประกันภัย การวิเคราะห์ตัวเลข เข้าใจในบริบททางเศรษฐกิจและสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน
- สำหรับภาครัฐยังคงต้องเน้นเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ความเหลื่อมล้ำ ความยากจน และการคลัง
- ความรู้ด้านอื่นๆ เช่น นิติศาสตร์ กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก
- มองในแง่ของ employer การประยุกต์ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการทำงานได้ การคิดวิเคราะห์ความรู้เชิงปริมาณ โปรแกรมเศรษฐมิติ มีวิวัฒนาการต่อเนื่อง มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับโปรแกรมที่ใช้ในตอนเรียน

- ความรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก hard-skill/soft-skill การเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การเชิญนักวิชาการภายนอกมาบรรยายเพื่อให้นักศึกษาตื่นตัว มีแรงจูงใจให้ทำชิ้นงานสำเร็จ
- ควรมีกิจกรรม internal conference และเชิญนักวิจัยภายนอกมานำเสนองานให้นักศึกษาได้รับฟัง เพื่อรักษาแรงจูงใจในการเรียน
- หลักสูตรควรมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ความสามารถในการแข่งขัน ความเหลื่อมล้ำทักษะการวิเคราะห์ สภาพเศรษฐกิจ สถานการณ์ต่างๆ
- การศึกษาดูงานอาจทำควบคู่คือ การจัดดูงานในประเทศและอาจจัดให้ศึกษาดูงานของหน่วยงานต่างประเทศแบบออนไลน์

1.3 ทักษะสำคัญที่ผู้เรียนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ควรได้รับ

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- การพยากรณ์ การวิเคราะห์ สังเคราะห์สถานการณ์ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเชื่อมโยงถึงทฤษฎีหรือหลักแนวคิดที่ได้เรียนรู้มาบูรณาการกับประยุกต์ใช้กับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน
- การวิเคราะห์/จัดการข้อมูลทางเศรษฐกิจ และการวิเคราะห์นโยบาย
- การใช้เครื่องมือเศรษฐมิติ (แบบจำลองคณิตศาสตร์ สถิติและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์) ในการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลและวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อใช้ในการกระบวนการตัดสินใจ รวมถึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งของผู้บริโภค ผู้ผลิต เศรษฐกิจในประเทศต่างประเทศและสังคมโดยรวม
- การวิเคราะห์ข้อมูล Big Data การวิเคราะห์การลงทุนด้านการเงิน โดยหลักสูตรควรมีซอฟต์แวร์ ในการวิเคราะห์
- การสร้างตัวแบบคณิตศาสตร์และการทำ infographic model
- การวิจารณ์และสื่อสารออกมาให้ผู้คนได้เข้าใจได้ง่าย
- ทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับการทำงาน

1.4 ความสอดคล้องของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ กับการต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- สำหรับกลุ่มผู้บริหารองค์กรเอกชน กลุ่มผู้บริหารรุ่นใหม่ กลุ่มสตาร์ทอัพ กลุ่มคนรุ่นใหม่ประกอบธุรกิจ ทำให้สามารถตอบโจทย์กับปัญหาที่ตรงกับผู้รับบริการ สามารถเสนอแนะ แนวทางที่เกิดประโยชน์หรือกำไรสูงสุด การวิเคราะห์และพยากรณ์ความต้องการของผู้บริโภคหรือผู้รับบริการ ศึกษาและวิเคราะห์บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อเสนอแนะ ธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการใหม่ ๆ ตามแนวโน้มตลาด ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างเต็มประสิทธิภาพมากที่สุด

- สำหรับกลุ่มผู้บริหารองค์กรหน่วยงานราชการ ทำให้สามารถเสนอแนะการกำหนดมาตรการและนโยบายที่เหมาะสม การคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจ กำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงานต่างๆ ตามภารกิจ ซึ่งในแต่ละภูมิภาคและจังหวัดของประเทศไทยมีจุดอ่อนจุดแข็งแตกต่างกัน หรือมีการขับเคลื่อนด้วยภาคเศรษฐกิจที่ต่างกัน จำเป็นต้องมีความรู้ในการใช้ข้อมูลและเสนอแนะทางมาตรการนโยบายเพื่อให้ข้อเสนอแนะนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถ เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งนโยบายมาตรการต่าง ๆ ของรัฐจะส่งผลกระทบต่อการใช้ตัวของครัวเรือน การลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชน และทำให้มีความรู้เท่าทันต่อความผันผวนของสถานการณ์โลก

ประเด็นที่ 2: คุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ:

- สามารถนำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายหรือในเชิงธุรกิจ วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจ/ธุรกิจเชิงลึก

- มีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงนำความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์อื่นในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ

- การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็นด้านเศรษฐศาสตร์

- มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้

- ควรมีความสนใจทำ model เศรษฐศาสตร์ มีความรู้ด้าน IT digital bio

- มีความคิดสร้างสรรค์ รักการเรียนรู้การค้นคว้าวิจัย สร้างโมเดลวิจัยพัฒนาสิ่งใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาองค์กร มีการเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

- มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในหลายระดับ สามารถใช้คำพูดให้คนอื่นสามารถเข้าใจเศรษฐศาสตร์ได้

- การเรียนรู้การทำงานเป็นทีมในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์

- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ
- มีจรรยาบรรณในการทำวิจัย/การวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์
- มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะต่อสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบ

ต่อหน้าที่ บุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม

4.2.4 สรุปผลการสัมมนากลุ่มย่อย

ผลการศึกษาจากการจัดสัมมนากลุ่มย่อยในประเด็นความต้องการใช้ดัชนีบัณฑิตสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ดุษฎีบัณฑิตของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ เป็นที่ต้องการของหน่วยงานในหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคการศึกษาซึ่งสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จัดเป็นหมวดหนึ่งในสาขาสังคมศึกษา หน่วยงานภาครัฐซึ่งสามารถนำหลักเศรษฐศาสตร์มาปรับใช้ได้ ในหลายงาน หน่วยงานภาครัฐในส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา รวมถึงภาคเอกชน ภาคการเงิน และองค์กรเพื่อการพัฒนา

2) ในด้านความรู้ที่หลักสูตรควรจัดให้นักศึกษา ได้แก่ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง เศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์ประยุกต์ เศรษฐศาสตร์สำหรับรัฐบาลท้องถิ่น หรือเศรษฐศาสตร์เพื่อความยั่งยืน โดยสาขาวิชาควรพิจารณาถึงความเชี่ยวชาญ และมีความชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นไปในด้านใด ส่วนทักษะที่ควรให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน ได้แก่ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ สถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและการพยากรณ์เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐศาสตร์ การประยุกต์ใช้กับศาสตร์อื่นหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเงิน การบัญชี การคลังและการควบคุมงบประมาณ รวมถึงทักษะในการนำเสนอและสื่อสารกับผู้ร่วมงาน มีจรรยาบรรณและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และสังคมส่วนรวม

3) การบริหารจัดการหลักสูตรในระบบการเรียนการสอนทางไกลของ มสธ. มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียนที่อยู่ในวัยทำงาน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล แต่อาจต้องจัดให้มีการประชุมอภิปรายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและศิษย์เก่าเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน รวมทั้งควรจัดให้มีฐานข้อมูลด้านเศรษฐศาสตร์ให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อการทำวิจัยได้ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสบการณ์จากในหลายๆ องค์กร ทั้งภาครัฐ เอกชนและในวงวิชาการเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และควรต้องมีการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด มีระบบติดตามที่ดีเพื่อไม่ให้มีปัญหาภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้องมีจำนวนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรด้วย

4.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

4.3.1 คุณสมบัติอาจารย์ในหลักสูตรระดับปริญญาเอกตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้กำหนดคุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอกไว้ดังนี้

1) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 3 คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน และกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

3) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองโดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

3.2) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 1 คน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

4) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรโดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสภาสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 2 คน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า 5 คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

4.1) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

4.2) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

5) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเองและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์

ประจําาร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานี้ๆ ด้วย

4.3.2 ความพร้อมของคณาจารย์บัณฑิตศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสร.

ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ในปัจจุบันสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยสาขาวิชามีคณาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 จำนวน 8 อัตรา รายละเอียดคุณวุฒิแสดงดังตารางที่ 2.2 (บทที่ 2) และคาดว่าจะมีอัตรากำลังทั้งสิ้นที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 10 อัตรา ทั้งหมดเป็นอัตราปริญญาเอก 10 อัตรา โดยจำแนกเป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 2 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 4 อัตรา และอาจารย์ 4 อัตรา คณาจารย์มีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของหลักสูตร และยังมีแผนอัตรากำลังเพื่อรองรับการเกษียณอายุของบุคลากรไว้แล้ว โดยจะสามารถรับักศึกษาเข้าเรียนได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2566 นอกจากนั้นแล้วทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ยังอาจขอความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ มาช่วยให้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพตามที่ได้คาดหวังเอาไว้

นอกจากความพร้อมในด้านบุคลากรแล้ว ในด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ยัง มีข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล โดยการใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของชุดวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ขั้นสูงและ ชุดวิชาการวิจัยและวิธีวิจัย ซึ่งตามแผนจะจัดการเรียนการสอนในปีแรกของการศึกษา รองลงมาคือ ชุดวิชาสัมมนา และการจัดทำข้อเสนอวิทยานิพนธ์ ซึ่งตามแผนจะจัดการเรียนการสอนในปีที่ 2 โดยักศึกษาจะต้องมีความรู้ในสาขาเศรษฐศาสตร์ที่ตนสนใจ โดยเฉพาะ เช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์สาธารณะ เศรษฐศาสตร์การเกษตร และเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีทักษะความรู้เพิ่มเติมที่สาขาวิชาควรต้องจัดกิจกรรมหรือการอบรมเพื่อให้ักศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเสริมทักษะการทำวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ด้านการเงินและการลงทุน การนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ เศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อม และกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ เป็นต้น

4.4 ผลการศึกษาด้านรายรับ-รายจ่ายและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร

4.4.1 การประมาณการรายรับรายจ่าย

แนวทางการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรในขั้นตอนแรกจะเป็นการจัดทำประมาณการรายรับและรายจ่าย โดยพิจารณาการรายรับรายจ่ายทั้งหมดของมหาวิทยาลัยในการรับสมัครนักศึกษา และจัดการเรียนการสอนนักศึกษาในแต่ละรุ่นซึ่งจะใช้ระยะเวลาตามหลักสูตร 3 ปี คณะผู้วิจัยได้ปรับใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์จากกองแผนงาน มสธ. สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนของหลักสูตรระดับปริญญาเอกในปีการศึกษา 2564 เพื่อจัดทำประมาณการสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยมีสมมติฐานดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การประมาณการรายรับ โดยใช้สมมติฐานในด้านจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ ในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกของ มสธ. ดังนี้

- 1.1) จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในปีแรกของแต่ละรุ่นจำนวน 5 คน โดยคาดว่าจะมีนักศึกษาคงเหลือในปีที่ 2-3 จำนวน 4 คน (อัตราการออกกลางคันในปีที่ 2 เท่ากับร้อยละ 20) และในจำนวนนี้จะมีผู้สำเร็จการศึกษา 2 คน (ร้อยละ 40 ของนักศึกษาที่รับเข้ามาปีแรก)
- 1.2) รายรับจากค่าธรรมเนียมต่างๆ โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกตามประกาศของ มสธ. ดังนี้
 - ค่าสมัครเพื่อคัดเลือกนักศึกษาใหม่ 3,000 บาท
 - ค่าธรรมเนียมแรกเข้านักศึกษาใหม่ 5,000 บาท
 - ค่าลงทะเบียนเหมาจ่าย 65,000 บาทต่อภาคการศึกษา
 - ค่าลงทะเบียนสอบวัดคุณสมบัติ 5,000 บาท
 - ค่าลงทะเบียนสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ 10,000 บาท
 - ค่าขึ้นทะเบียนวิทยุบัณฑิต 3,000 บาท

สรุปประมาณการรายรับของหลักสูตรสำหรับการรับนักศึกษาในแต่ละรุ่น ตามสมมติฐานข้างต้นแสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ประมาณการรายรับของหลักสูตรสำหรับการรับนักศึกษาในแต่ละรุ่น

(หน่วย: บาท)

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียน	5	4	4	
ประมาณการรายรับ (บาท/ต่อคน)				
1. ค่าสมัครเพื่อคัดเลือกนักศึกษาใหม่	3,000			3,000
2. ค่าธรรมเนียมแรกเข้านักศึกษาใหม่	5,000			5,000
3. ค่าลงทะเบียนเหมาจ่าย	130,000	130,000	130,000	390,000
4. ค่าลงทะเบียนสอบวัดคุณสมบัติ			5,000	5,000
5. ค่าลงทะเบียนสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ (2 คน)			10,000	10,000
6. ค่าขึ้นทะเบียนวิทยานิพนธ์ (2 คน)			3,000	3,000
รายรับต่อนักศึกษา	138,000	130,000	148,000	416,000
รายรับรวมของหลักสูตร	690,000	520,000	566,000	1,776,000

2) การประมาณการรายจ่าย โดยใช้สมมติฐานปรับใช้รายการค่าใช้จ่ายตามที่กองแผนงานได้ใช้วิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรระดับปริญญาเอกสำหรับปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้จำแนกเป็นรายการค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร และนำมาปรับเพิ่มอัตราค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทุกรายการในอัตราร้อยละ 10 เพื่อให้การประมาณการใกล้เคียงหรือครอบคลุมค่าใช้จ่ายจริงสำหรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่ศึกษาซึ่งประมาณการว่าจะสามารถเริ่มเปิดการเรียนการสอนได้ในปีการศึกษา 2566 โดยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญและประมาณการจำนวนเงินในการจัดการเรียนการสอนตลอดระยะเวลาหลักสูตร 3 ปี ตามจำนวนนักศึกษาที่ได้ประมาณการไว้ข้างต้น แสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ประมาณการรายจ่ายของหลักสูตรสำหรับการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาในแต่ละรุ่น
(หน่วย: บาท)

รายการ	รายจ่าย คงที่รวม	รายจ่าย ผันแปรรวม	รวม
1. กิจกรรมการรับสมัครและคัดเลือกเข้าศึกษา - ค่าตอบแทนคณะกรรมการสอบคัดเลือก - ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	-	2,680	2,680
2. กิจกรรมทะเบียนประวัตินักศึกษาและ การปฐมนิเทศ - ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานกิจกรรมปฐมนิเทศ นักศึกษาใหม่ - ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	10,550	2,090	12,640
3. งานพัฒนาหลักสูตร/ปรับปรุงหลักสูตร - การประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร/ ปรับปรุงหลักสูตร/การประชุมวิพากษ์ หลักสูตร - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ กิจกรรม	30,450	-	30,450
4. งานผลิตชุดวิชา (ใช้การสั่งซื้อเอกสารประกอบ การศึกษาแทนการผลิตชุดวิชา อัตราชุดวิชาละ 6,000 บาทต่อคน) - ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	-	108,900	108,900
5. งานสัมมนาเข้มประจำชุดวิชาระดับปริญญาเอก - ค่าตอบแทนวิทยากรภายใน/ภายนอก - ค่าตอบแทนการเรียนการสอนในระบบ อิเล็กทรอนิกส์/ค่าตอบแทนการตรวจ รายงาน	171,770	36,300	208,070
6. งานสอบ - ค่าตอบแทนผู้ออกข้อสอบ/ผู้ตรวจข้อสอบ - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	4,600	240	4,840

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

(หน่วย: บาท)

รายการ	รายจ่าย คงที่รวม	รายจ่าย ผันแปรรวม	รวม
12. การสอบวัดคุณสมบัติ (จำนวนนักศึกษา 4 คน) - ค่าตอบแทนกรรมการออกข้อสอบ/ ตรวจข้อสอบ - ค่าตอบแทนกรรมการสอบปากเปล่า - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	1,820	7,740	9,560
13. งานอบรมเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพ (จำนวนนักศึกษา 2 คน) - ค่าใช้จ่ายเหมาจ่ายสำหรับวิทยากร - ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง	-	24,200	24,200
14. งานพระราชทานปริญญาบัตร (จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา 2 คน) - ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน (เฉลี่ยจากค่าใช้จ่ายรวมของมหาวิทยาลัย)	4,070	480	4,550
รวมรายจ่ายดำเนินการ	354,850	580,720	935,570
15. ค่าบริหารจัดการส่วนกลาง (ร้อยละ 10 ของรายจ่ายดำเนินการ)	35,485	58,072	93,557
รายจ่ายรวมของหลักสูตร	390,335	638,792	1,029,127

4.4.2 ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

จากความสัมพันธ์

$$Q^* = \frac{TFC}{P - AVC}$$

โดยที่ Q^* คือ จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน

TFC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายคงที่รวม

P คือ รายรับเฉลี่ยจากนักศึกษาต่อคน

AVC คือ ต้นทุนหรือรายจ่ายผันแปรเฉลี่ย

ในส่วนของรายจ่ายคงที่รวม (TFC) ใช้ข้อมูลจากตารางที่ 4.7 เท่ากับ 390,335 บาท รายรับเฉลี่ยจากนักศึกษาต่อคน (P) คำนวณจากรายรับรวมของหลักสูตร (ข้อมูลจากตารางที่ 4.6) เท่ากับ 1,776,000 บาทหารด้วยจำนวนนักศึกษาที่รับเข้ามาในปีแรก (5 คน) ได้เท่ากับ 355,200 บาท และสำหรับต้นทุนผันแปรเฉลี่ยพิจารณาจากต้นทุนแปรผันรวม (ข้อมูลจากตารางที่ 4.7) เท่ากับ 638,792 บาทหารด้วยจำนวนนักศึกษาที่รับเข้ามาในปีแรก (5 คน) ได้เท่ากับ 127,758 บาท ดังนั้นจะได้จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ

$$Q^* = \frac{390,335}{355,200 - 127,758} = 1.72$$

จากผลการคำนวณจะได้จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนอยู่ที่ 2 คนต่อปี โดยหากสามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานปีละ 5 คน และอัตราการจบการศึกษาอยู่ที่ร้อยละ 40 ก็จะสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง จะยังมีความคุ้มค่าในการเปิดหลักสูตรระดับปริญญาเอกของสาขาวิชาซึ่งจะเป็นทางเลือกในการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์ให้กับผู้ที่สนใจในการพัฒนาความรู้ขั้นสูงอันจะเกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียน มหาวิทยาลัยและสังคมส่วนรวม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช “หลักสูตร” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกตามหลักสูตรฯ 2) ศึกษาความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรฯ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน 3) ศึกษาความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน และ 4) ศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มี 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน 2) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. 3) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ 4) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แบบการสำรวจผ่านระบบออนไลน์ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจาก มสธ. และจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในสาขาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน และ 2) แบบกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์สำหรับการจัดประชุมสัมมนากลุ่มย่อยจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ และกลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสำหรับศึกษาค่าใช้จ่ายและวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตร จะมีการวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย และคำนวณหาจุดคุ้มทุนของหลักสูตร โดยคณะผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 122 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุตั้งแต่ 21 - 60 ปี (ค่าอายุเฉลี่ยเท่ากับ 36.70 ปี) มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีอาชีพรับราชการ/พนักงานของรัฐ และเป็นพนักงานเอกชน ลักษณะงานหลักที่ทำส่วนใหญ่ ได้แก่ งานด้านวิจัย/วิชาการ การวิเคราะห์ และการบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ งานด้านการเงิน การบัญชี และการค้า ตามลำดับ จากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการศึกษาในหลักสูตร (ร้อยละ 77) โดยเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและ

เพิ่มคุณวุฒิ รวมถึงมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีรายละเอียดในประเด็นที่สอบถามความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ความคาดหวังต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจศึกษาตามลักษณะของโครงสร้างหลักสูตร แบบ 2 คือ มีการศึกษารายวิชาเฉพาะ 3 ชุดวิชา (18 หน่วยกิต) และการทำดุษฎีนิพนธ์ (36 หน่วยกิต) สำหรับแผนงานวิจัยระดับปริญญาเอกที่ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจ 5 อันดับแรก ได้แก่การวิจัยในสาขา 1) เศรษฐศาสตร์การเงิน 2) เศรษฐศาสตร์การเกษตร 3) เศรษฐศาสตร์การพัฒนา 4) เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และ 5) เศรษฐศาสตร์สาธารณะ ตามลำดับ

ในด้านทักษะที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร พบว่า ทักษะด้านการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นทักษะที่ถูกเลือกมากที่สุด รองลงมาคือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ด้านการเงินและการลงทุน การนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ และด้านเศรษฐกิจและการใช้โปรแกรมคำนวณ ตามลำดับ และในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการนั้น ส่วนใหญ่ต้องการความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล และกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ รองลงมาได้แก่ การพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อม การค้าและกฎหมายระหว่างประเทศ

ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ากิจกรรมที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา ได้แก่ การมีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและ e-learning การเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่ มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไป มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมถึงมีการศึกษาดูงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนชั้นนำในประเทศ และสำหรับความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนของการศึกษาที่จะสนับสนุนให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเรียนในหลักสูตร พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุด ได้แก่ คณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของหลักสูตร รองลงมาได้แก่ การมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยและงานวิชาการในด้านต่างๆ การมีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง และบริการการรับสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรที่ประเมินไว้เบื้องต้นประมาณ 400,000 – 500,000 บาท พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) เห็นว่าเหมาะสม ส่วนที่เหลือเห็นว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากยังไม่ทราบรายละเอียดหลักสูตรและกิจกรรมต่างๆ ในหลักสูตร รวมทั้งเห็นว่าทรัพยากรเพื่อการศึกษายังไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่เก็บค่าเล่าเรียนใกล้เคียงกัน

และมีข้อเสนอแนะให้ปรับลดลงเพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงได้เพิ่มขึ้น หรืออาจจัดให้มีการให้ทุนการศึกษาเพื่อเป็นแรงจูงใจอีกทางหนึ่ง

ในกรณีที่สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. ได้พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 77 เห็นว่าตนเองมีความต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตร โดยมีเหตุผลเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือตัดสินใจเชิงนโยบาย ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานวิจัย/วิชาการ ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการเข้าศึกษามีเหตุผลหลายประการ เช่น ยังไม่มีแผนที่จะศึกษาต่อ ยังไม่พร้อมในด้านงบประมาณ ดิถภัณฑ์อื่นมีความประสงค์เรียนในสาขาอื่นๆ หรือในต่างประเทศ เป็นต้น

5.1.2 คุณลักษณะคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

คุณลักษณะคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหลักสูตร 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร และด้านคุณธรรม และจริยธรรม พบว่า 3 ลำดับแรกในแต่ละด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามคาดหวัง คือ 1) ด้านทักษะทางปัญญา โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้ มีการจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน 2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ มีความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นให้เข้าใจในเชิงเศรษฐศาสตร์ได้ และมีความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และ 3) ด้านคุณธรรม และจริยธรรม โดย 3 ลำดับแรกที่คาดหวัง ได้แก่ มีจรรยาบรรณในการทำวิจัยและการวิเคราะห์ทางวิชาการ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และมีความสุขภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

5.2 ความต้องการใช้คุณสมบัติของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

การศึกษาความต้องการใช้คุณสมบัติของหลักสูตรจากการจัดประชุมสัมมนากลุ่มย่อย 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 ราย ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. 2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษา และ 3) กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยภาพรวมจากการประชุมกลุ่มย่อยพบว่า คุณสมบัติของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก

เศรษฐศาสตร์ เป็นที่ต้องการของหน่วยงานในหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคการศึกษาซึ่งสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์จัดเป็นหมวดหนึ่งในสาขาสังคมศึกษา หน่วยงานภาครัฐซึ่งสามารถนำหลักเศรษฐศาสตร์ มาปรับใช้ได้ ในหลายงาน หน่วยงานภาครัฐในส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา รวมถึง ภาคเอกชน ภาคการเงิน และองค์กรเพื่อการพัฒนา ในด้านความรู้ที่หลักสูตรควรจัดให้นักศึกษา ได้แก่ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค เศรษฐศาสตร์การเงินการคลัง เศรษฐมิติ เศรษฐศาสตร์ ประยุกต์ เศรษฐศาสตร์สำหรับรัฐบาลท้องถิ่น หรือเศรษฐศาสตร์เพื่อความยั่งยืน โดยสาขาวิชาควร พิจารณาถึงความเชี่ยวชาญและมีความชัดเจนว่าจะมุ่งเน้นความรู้และทักษะในด้านใด และเห็นว่าการ ระบบการเรียนการสอนทางไกลของ มสธ. มีความเหมาะสมและยืดหยุ่นต่อผู้เรียน สำหรับสรุปความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่ม สามารถสรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1: ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1.1 ความสามารถในการตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง

- กลุ่มผู้บริหารองค์กรหน่วยงานราชการที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ
- เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรปกครองท้องถิ่น
- กลุ่มผู้บริหารองค์กรเอกชน กลุ่มผู้บริหารรุ่นใหม่ กลุ่มสตาร์ทอัพ (Startup) กลุ่มคนรุ่นใหม่ประกอบธุรกิจที่สามารถตอบโจทย์แก้ปัญหาที่ตรงกับผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะ:

- ควรเจาะกลุ่มเป้าหมายที่จะมาเป็นผู้เรียน และอาจกำหนดเงื่อนไขการสมัคร โดยให้ส่ง ข้อเสนอการทำวิจัยพร้อมเอกสารการสมัคร
- ลักษณะของนักศึกษาที่รับเข้ามาอาจมีความหลากหลาย ควรต้องมีการปรับพื้นฐาน
- อาจมีโปรโมชันเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาควรต่ำกว่าสถาบันอื่นๆ หรือมีแหล่งทุนสนับสนุนในการศึกษา
- จุดเด่นในเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนทางไกลของ มสธ. เหมาะสมกับบุคคลในพื้นที่ห่างไกลเนื่องจากเวลาในการศึกษามีความยืดหยุ่น ตำราดีมีคุณภาพ บุคลากรดี
- ควรเพิ่มการสร้างเครือข่ายกับภาครัฐ ภาคเอกชนเพิ่มขึ้น สร้างเครือข่ายศิษย์เก่า eco systems
- การเรียนระบบทางไกลอาจทำให้ขาดกิจกรรมบางอย่างไป เช่น การมีเพื่อนร่วมชั้นเรียน การช่วยกันเรียน ช่วยกันติว การนัดพบนอกห้องเรียน regular meeting การประชุมติดตามนักศึกษา การเข้าไปศึกษาปีแรกอาจพอพึ่งตนเองได้ แต่พอเข้าปีที่ 2 ควรมีการรวมกลุ่มเพื่อนช่วยกัน

เรียน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพื่อจูงใจให้จบได้เร็วขึ้น ควรมีกิจกรรมพบปะให้นักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้องเพื่อ
ชวนกันจบการศึกษา

1.2 ความรู้ที่สำคัญของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ที่ควรมี

- เศรษฐศาสตร์มหภาค การเงิน การจัดการภาครัฐ หรือเศรษฐศาสตร์ประยุกต์
เช่น เศรษฐศาสตร์สำหรับรัฐบาลท้องถิ่น การเงิน การคลัง โดยพิจารณาจุดเด่นความเชี่ยวชาญ
ด้านใดที่จะตั้งมาเป็นจุดขาย โดยดูจากฐานงานวิจัยของอาจารย์ในสาขา/หลักสูตรเป็นหลัก
- ความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้านด้านคณิตศาสตร์ เศรษฐมิติ
สถิติศาสตร์ เพื่อสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและใช้เครื่องมือในการพยากรณ์
- ความรู้เรื่องการค้าและกฎหมายระหว่างประเทศ เศรษฐกิจดิจิทัล บริบท
เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน บัญชีและระบบการเงินการธนาคารในยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก
- มีความหลากหลายในแขนงวิชา รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงด้วยการพัฒนาทฤษฎี
หรือแนวคิดอยู่ตลอดเวลา มีการพัฒนาบูรณาการให้ทันต่อสถานการณ์
- มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย
ความสามารถการแข่งขัน ความเหลื่อมล้ำทักษะการวิเคราะห์ สภาพเศรษฐกิจ สถานการณ์ต่างๆ
- ความรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก hard-skill/soft-skill
การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อเสนอแนะ:

- ควรมีความชัดเจนในเนื้อหาว่าเน้นด้านทฤษฎี ประเด็นนโยบาย หรือเป็นแบบ
บูรณาการ
- พื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์ด้านทฤษฎีอาจถ่ายทอดให้สามารถเข้าใจได้โดยง่าย
อาจใช้วิธีที่ให้นักศึกษาดำเนินการตั้งโจทย์หรือปัญหาในการทำวิจัย
- รายวิชาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์สุขภาพโดยตรงซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งกับ
องค์กรที่เป็นสถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพอื่นๆ
- งานวิจัยควรตอบสนองความต้องการของหน่วยงานได้ ไม่ควรจบแค่เป็น
รายงานเล่ม หรือจบแค่การเผยแพร่บทความ
- ควรมีคลังข้อมูล Data base ให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
- ควรมีแผนการเรียน / แผนการทำวิจัย
- ชุดวิชาการวิจัยอาจจะไม่จำเป็นต้องมีโครงสร้าง เนื่องจากในตอนการสอนจะมีการนำบทความวิจัยมาสอนซึ่งบทความนั้นแฝงด้วยงานวิจัยแล้ว

- การทำผลงานวิจัยอาจทำเป็นบทความตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ โดยไม่ต้องทำเป็นเล่มรายงานวิจัย 5 บท
- ควรคำนึงถึงความพร้อมในการดูแลนักศึกษาต่ออาจารย์ 1 คน
- อาจพิจารณารูปแบบโครงสร้างหลักสูตรให้การศึกษารายวิชาเป็นภาษาไทย และการทำดัชนีพันธเป็นภาษาอังกฤษ
- กรณีนักศึกษาระดับปริญญาเอกต้องมีผลงานการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ อาจให้นักศึกษาทำวิจัยเป็นแบบภาษาอังกฤษ
- การเชิญนักวิชาการภายนอกมาบรรยายเพื่อให้นักศึกษาตื่นตัว มีแรงจูงใจให้ทำชิ้นงานสำเร็จ
- ในการสอนอาจเชิญผู้สอนจากต่างประเทศ หรือช่วยเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา
- การสัมมนาประสบการณ์วิชาชีพบัณฑิต เชิญผู้มีประสบการณ์มาเล่าให้ฟังถึงการรับมือกับธุรกิจ การประยุกต์ใช้เศรษฐศาสตร์ และหากมีจำนวนนักศึกษาน้อย อาจจัดให้มีการสัมมนาพร้อมกับนักศึกษาปริญญาโทเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
- การศึกษาดูงาน อาจทำควบคู่ คือดูงานในประเทศ และอาจให้ดูงานต่างประเทศแบบออนไลน์
- อาจจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมสถาบัน หรือร่วมหลักสูตร
- ควรมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน หรือมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อให้หลักสูตรมีความน่าสนใจ

1.3 ทักษะสำคัญที่ผู้เรียนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ควรได้รับ

- การเป็นนักคิด กล้าที่จะพูดกับสังคม มีความเชื่อมั่นในการแสดงออกในรูปแบบของนักวิชาการ
- การวิเคราะห์ สังเคราะห์สถานการณ์ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เชื่อมโยงถึงทฤษฎีหรือหลักแนวคิดที่ได้เรียนรู้มาบูรณาการปรับประยุกต์ใช้กับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน
- การวิจารณ์และสื่อสารออกมาให้ผู้คนได้เข้าใจได้ง่าย
- การนำเสนองานวิจัย การนำเสนอผลงานที่เป็นประเด็นอ่อนไหว และการมีจริยธรรมการวิจัย
- การใช้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งของผู้บริโภค ผู้ผลิต เศรษฐกิจในประเทศต่างประเทศและสังคมโดยรวม
- การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในการตอบปัญหา

- การวิเคราะห์การลงทุนด้านการเงิน การบัญชี การคลัง การควบคุมงบประมาณ
- การสร้างแบบจำลองคณิตศาสตร์ แบบจำลองกราฟฟิค
- การใช้เครื่องมือเศรษฐมิติ (แบบจำลองคณิตศาสตร์ สถิติและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์) ในการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลและวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อใช้ในกระบวนการตัดสินใจ
- การใช้โปรแกรม Open Source

ข้อเสนอแนะ:

- ทักษะโปรแกรมเศรษฐมิติ มีวิวัฒนาการต่อเนื่อง มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ยึดติดกับโปรแกรมที่ใช้ในตอนเรียน
- ควรมีซอฟต์แวร์ให้นักศึกษาใช้ในการวิเคราะห์
- ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อเสริมทักษะความรู้
- เพิ่มประสบการณ์จากในหลายๆ องค์กร สร้างความสัมพันธ์/สร้างเครือข่ายในวงวิชาการ โดยอาจเข้าไปเรียนรู้งาน หรือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการในภาครัฐหรือเอกชน (โครงการย่อย 1-3 เดือน) หรือเป็นผู้ช่วยวิจัยในโครงการวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ของอาจารย์ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (มอบหมายงานย่อย ระยะเวลารับผิดชอบ 1-3 เดือน)

1.4 ความสอดคล้องของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ กับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจ

- สำหรับกลุ่มผู้บริหารองค์กรเอกชน กลุ่มผู้บริหารรุ่นใหม่ กลุ่มสตาร์ทอัพ กลุ่มคนรุ่นใหม่ประกอบธุรกิจ ทำให้สามารถตอบโต้ภัยกับปัญหาที่ตรงใจกับผู้บริหาร สามารถเสนอแนะ แนวทางที่เกิดประโยชน์หรือกำไรสูงสุด การวิเคราะห์และพยากรณ์ความต้องการของผู้บริโภคหรือผู้บริหาร ศึกษาและวิเคราะห์บูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อเสนอแนะ ธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ หรือบริการใหม่ ๆ ตามแนวโน้มตลาด ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างเต็มประสิทธิภาพมากที่สุด
- สำหรับกลุ่มผู้บริหารองค์กรหน่วยงานราชการ ทำให้สามารถเสนอแนะการกำหนดมาตรการและนโยบายที่เหมาะสม การคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจ กำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติงานต่างๆ ตามภารกิจ ซึ่งในแต่ละภูมิภาคและจังหวัดของประเทศไทยมีจุดอ่อนจุดแข็งแตกต่างกัน หรือมีการขับเคลื่อนด้วยภาคเศรษฐกิจที่ต่างกัน จำเป็นต้องมีความรู้ในการใช้ข้อมูลและเสนอแนวทางมาตรการนโยบายเพื่อให้ข้อเสนอแนะนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถ เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งนโยบายมาตรการต่าง ๆ ของรัฐจะส่งผลต่อการขยายตัวการใช้จ่ายของครัวเรือน การลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชน และทำให้มีความรู้เท่าทันต่อความผันผวนของสถานการณ์โลก

ประเด็นที่ 2: คุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์

- การใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์มาวิเคราะห์กับสถานการณ์ต่างๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายหรือในเชิงธุรกิจ
- มีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถนำความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์อื่นในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ
- มีความสนใจทำแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ มีความรู้หลากหลาย เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ ดิจิทัล ชีววิทยา มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้
- การเรียนรู้การทำงานเป็นทีมในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์ สามารถปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในหลายระดับ
- มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม
- การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็นด้านเศรษฐศาสตร์
- มีการเรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รักการเรียนรู้การค้นคว้าวิจัย พัฒนาสิ่งใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาองค์กร
- มีความสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้มากกว่า ผู้ที่เรียนจบต่ำกว่าระดับปริญญาเอก มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้รู้เรื่อง ทำให้คนอื่นสามารถเข้าใจเศรษฐศาสตร์ได้
- มีจรรยาบรรณในการทำวิจัย/การวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสาธารณะต่อสังคมส่วนรวม

5.3 ความพร้อมในระดับสาขาวิชาในการบริหารจัดการและการเปิดสอน

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรและการจัดการด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยในปัจจุบันสาขาวิชามีคณาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 จำนวน 8 อัตรา และคาดว่าจะมีอัตรากำลังทั้งสิ้นที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ในปี พ.ศ. 2567 จำนวน 10 อัตรา ทั้งหมดเป็นอัตราปริญญาเอก 10 อัตรา โดยจำแนกเป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์ 2 อัตรา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 4 อัตรา และอาจารย์ 4 อัตรา คณาจารย์มีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของหลักสูตร และยังมีแผนอัตรากำลังเพื่อรองรับการเกษียณอายุของบุคลากรไว้แล้ว โดยจะสามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้ในปีการศึกษา 2566

นอกจากนั้น หลักสูตรยังมีข้อได้เปรียบของระบบการศึกษาทางไกล โดยการใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตร

หลายช่องทาง และการมีเครือข่ายศิษย์เก่าและนักศึกษาอยู่ทั่วประเทศ โดยเนื้อหาของชุดวิชาที่ควรเน้นมากที่สุด ได้แก่ ชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ขั้นสูงและ ชุดวิชาการวิจัยและวิธีวิจัย ซึ่งตามแผนจะจัดการเรียนการสอนในปีแรกของการศึกษา รองลงมาคือ ชุดวิชาสัมมนา และการจัดทำข้อเสนอวิทยานิพนธ์ ซึ่งตามแผนจะจัดการเรียนการสอนในปีที่ 2 โดยนักศึกษาจะต้องมีความรู้ในสาขาเศรษฐศาสตร์ที่ตนสนใจโดยเฉพาะ เช่น เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์สาธารณะ เศรษฐศาสตร์การเกษตร และเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีทักษะความรู้เพิ่มเติมที่สาขาวิชาควรต้องจัดกิจกรรมหรือการอบรมเพื่อให้นักศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเสริมทักษะการทำวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ การวิเคราะห์ด้านการเงินและการลงทุน การนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ เศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อมและกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ เป็นต้น

5.4 การศึกษาด้านรายรับ-รายจ่ายและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

การวิเคราะห์ด้านรายรับของหลักสูตรซึ่งมาจากค่าเล่าเรียนของนักศึกษาต่อคน คำนวณจากค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต พบว่าหากนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามแผนในเวลา 3 ปีค่าเล่าเรียนต่อคนทั้งสิ้นจะเท่ากับ 416,000 บาท โดยเมื่อพิจารณากรณีที่รับนักศึกษาในแต่ละปีจำนวน 5 คน และพิจารณาถึงอัตราการออกกลางคันและอัตราการสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีค่าเฉลี่ยรายรับต่อจำนวนนักศึกษาแรกเข้าทั้งหมดเท่ากับ 355,200 บาท/คน มีรายจ่ายคงที่รวม 390,335 บาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน โครงการวิทยานิพนธ์ และค่าใช้จ่ายในการให้บริการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมค่าบริหารจัดการส่วนกลางร้อยละ 10 ของรายจ่ายดำเนินการ และรายจ่ายผันแปรเฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 127,758 บาท ดังนั้น สามารถคำนวณจำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนได้เท่ากับ 1.72 หรือ 2 คนต่อปี

5.5 อภิปรายผล

5.5.1 จากผลการสำรวจความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกของหลักสูตรพบว่า หลักสูตรเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการในมุมมองผู้เรียน โดยหากการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนจะช่วยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้ และผลการศึกษาในด้านความสนใจในสาขาเศรษฐศาสตร์สำหรับการทำแผนงานวิจัยระดับปริญญาเอก ที่ได้รับความสนใจมากได้แก่ เศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเกษตร เศรษฐศาสตร์การพัฒนา เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์สาธารณะ และในด้าน

ความต้องการพัฒนาทักษะความรู้ต่างๆ เช่น ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล และกฎหมายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ เป็นต้น ทำให้หลักสูตรและคณาจารย์จำเป็นต้องมีการทบทวนข้อมูลสื่อการสอนและงานด้านวิชาการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่เสมอ

5.5.2 การที่มีความต้องการใช้คุณสมบัติในหลายภาคส่วน เช่น ภาคการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานท้องถิ่น หน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา รวมถึงภาคเอกชน ภาคการเงิน และองค์กรเพื่อการพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่มีความสามารถการนำความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายหรือในเชิงธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ และมีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้ จำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่นอกจากจะเน้นในเรื่องความรู้เฉพาะในทฤษฎีและแนวคิดการประยุกต์หรือนำความรู้มาใช้แก้ปัญหาต่างๆ แล้ว ยังควรต้องมีการใช้กรณีศึกษาและการฝึกปฏิบัติที่มากพอ เพื่อเพิ่มทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการทำงานด้านวิชาการ หรือการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ ที่มีพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมในด้านสื่อการสอนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสภาพแวดล้อมหรือระบบออนไลน์เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

5.5.3 จำนวนคณาจารย์บัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาเอกในปัจจุบันมีเพียงพอต่อการเปิดหลักสูตรได้โดยไม่ต้องรับอาจารย์ใหม่เพิ่ม เนื่องจากสามารถใช้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 3 คน ที่ชุดเดียวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตที่สาขาวิชาจัดการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบันทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรในภาพรวมของสาขาวิชาและมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม คณาจารย์จำเป็นต้องมีการพัฒนาผลงานวิชาการให้ครบตามเกณฑ์และดูแลการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ที่เป็นแต่ละคนเป็นผู้รับผิดชอบ สาขาวิชาจึงต้องมีการติดตามผลงานวิชาการและทบทวนแผนอัตรากำลังให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

5.5.4 จากการวิเคราะห์ด้านรายรับ-รายจ่ายพบว่า รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นต้นทุนผันแปร เนื่องจากการลดต้นทุนในด้านการผลิตชุดวิชา อีกทั้งมีรายรับต่อนักศึกษาค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับหลักสูตรในระดับปริญญาโทและตรี จึงทำให้มีจุดคุ้มทุนค่อนข้างต่ำและมีความเป็นไปได้ที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายในการเปิดหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียและช่วยในการพัฒนาบุคลากรด้านเศรษฐศาสตร์ของประเทศได้ คณะผู้ศึกษาจึงเห็นควรเสนอขออนุมัติให้ดำเนินการเพื่อเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ต่อไป

5.6 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สามารถนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้ดังต่อไปนี้

5.6.1 การจัดการเรียนการสอนที่นอกจากมีการสอนแนวคิดทฤษฎีแล้ว ปัจจุบันต้องมีการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลทางวิชาการ และข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงมีความพร้อมในด้านเครื่องมือหรือซอฟต์แวร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนหรือจัดให้ความพร้อมในการเข้าถึงฐานข้อมูลที่สำคัญทางเศรษฐกิจและธุรกิจ รวมทั้งเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อการค้นคว้าและวิจัยทางวิชาการประกอบการสอนและการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน คณาจารย์ผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

5.6.2 ควรปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถพัฒนาหลักสูตรที่ต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นจากเดิม ที่เน้นการเรียนการสอนจากสื่อปกติและสื่อเสริม เช่น การฝึกทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่/ข้อมูลเชิงลึกในรูปแบบต่างๆ

5.6.3 ควรมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานในสาขาเศรษฐศาสตร์ เพื่อเป็นโอกาสให้คณาจารย์และนักศึกษาสามารถเข้าแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านวิชาการ การศึกษากระบวนการหรือการทำงานจริงในหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2559). การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. (2565). ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565.
- คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2563). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. ออนไลน์ สืบค้นจาก http://www.bec.nu.ac.th/2015/program_doc.php?program=4
- คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2562). หลักสูตรเศรษฐศาสตร์-ดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ). ออนไลน์ สืบค้นจาก <http://phdecon.nida.ac.th/index.htm>
- คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2565). หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ). ออนไลน์ สืบค้นจาก <https://www.econ.chula.ac.th/student/grad-program/phd-econ/>
- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2565). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. สืบค้นจาก <http://econ.eco.ku.ac.th/2019/wp-content/uploads/2019/02รายละเอียดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต.pdf>
- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2561). หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ). ออนไลน์ สืบค้นจาก https://www.cmu.ac.th/th/Faculty/course_detail/f0a3db5f-d5d2-48da-a705-b8f829a34aae
- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2566). หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2566). สืบค้นจาก <https://www.econ.tu.ac.th/phd-level/international-project/course/20>
- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (ม.ป.ป.). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2554). สืบค้นจาก <https://erp.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MTgyNjgx>
- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2560). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สืบค้นจาก <https://econ.swu.ac.th/doctoral-degree-phd/>

- พัชรี ผาสุข และคณะ. (2564). การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์-
มหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ประยุกต์สำหรับผู้ประกอบการ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ภักธนิภา เสวตเมธิกุล. (2560). การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยรายหลักสูตร กรณีศึกษามหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ, 4(1), 284-302.
- สมบัติ พันธวิศิษฐ์ และคณะ. (2558). การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตร-
มหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการเศรษฐกิจชุมชน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง. (2561).
ยุทธศาสตร์ชาติ (2561-2580). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 12.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 13.
- สุดจิต เจนนพกาญจน์, จิตรา วีรบุรินทร์, สรายุทธ ยะหะกร, สุธน มากระดี และ กัลยาณี มนัสทวี.
(2555). การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชา
ไทยคดีศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. รายงานการวิจัยฉบับ
สมบูรณ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรัชย์ เอ็มอักษร และคณะ (2562). ต้นทุนต่อหน่วยและจุดคุ้มทุนสำหรับการผลิตบัณฑิตแต่ละ
หลักสูตรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. วารสารวิชาการ มทร. สุวรรณภูมิ
(มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 4(1), 61-80.

อารยา ประเสริฐชัย, สมโภช รติโอฬาร และ อรรรณ น้อยวัฒน์. (2558). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ANU College of Business & Economics, The Australian National University. (n.d.). PhD in Economics. Online Retrieved from <https://cbe.anu.edu.au/study/graduate-research-programs/doctor-philosophy-phd/phd-economics>

Crawford School of Public Policy, The Australian National University. (2022). PhD in Economics. Online Retrieved from <https://crawford.anu.edu.au/study/graduate-degrees/phd-programs/economics>

Department of Applied Economics, Universitat Autònoma de Barcelona. (2022). PhD in Applied Economics. Online. Retrived from <https://pagines.uab.cat/appliedeconomics/content/presentation>

Faculty of Economics, University of Cambridge. (2022). PhD in Economics. Online Retrieved from <https://www.econ.cam.ac.uk/postgraduate-studies/phd-economics>

University of Saskatchewan. (n.d.). PhD in Applied Economics. Online. Retrived from https://applied econ.usask.ca/documents/Program%20in%20Detail_APEC_v2.pdf

Wharton School, The University of Pennsylvania. (2022). Applied Economics. Online. Retrived from <https://doctoral.wharton.upenn.edu/programs-of-study/applied-economics/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

**แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาเอก วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

คำชี้แจง

แบบสอบถามในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาเอก วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ.

ตอนที่ 3 คุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทร.สาขา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สถานภาพ [] โสด [] สมรส

4. ระดับการศึกษา [] ปริญญาตรี [] ปริญญาโท [] ปริญญาเอก

5. อาชีพ [] เกษตรกร []ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ
[] รับราชการ/พนักงานของรัฐ [] พนักงานเอกชน
[] อาชีพอิสระ [] พนักงานรัฐวิสาหกิจ
[] อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ลักษณะงานหลักของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

[] วิจัย/วิชาการ [] การศึกษา [] การบริหารจัดการ
[] การวิเคราะห์ [] การค้า [] การบัญชี
[] การเงิน [] การตลาด [] การบริการ
[] ผู้นำชุมชน [] อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

คำชี้แจง โปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ลักษณะของโครงสร้างหลักสูตรที่ท่านต้องการศึกษา
[] แบบ 1 ดุษฎีนิพนธ์ 48 หน่วยกิต
[] แบบ 2 ศึกษาหมวดวิชาเฉพาะ 18 หน่วยกิต และดุษฎีนิพนธ์ 36 หน่วยกิต
2. ท่านมีหัวข้องานวิจัยในระดับปริญญาเอกในสาขาใด
[] เศรษฐศาสตร์การเงิน [] เศรษฐศาสตร์สาธารณะ
[] เศรษฐศาสตร์การเกษตร [] เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม
[] เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม [] เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
[] เศรษฐศาสตร์การพัฒนา [] อื่นๆ โปรดระบุ.....
3. ทักษะด้านใดที่ท่านคาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
[] การคิดเชิงวิเคราะห
[] การนำเสนอผลงานวิจัย/วิชาการ
[] เศรษฐมิติและการใช้โปรแกรมคำนวณ
[] คณิตศาสตร์และสถิติ
[] การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก/ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data)
[] การวิเคราะห์ด้านการเงินและการลงทุน
[] การวิเคราะห์ด้านการคลังและควบคุมงบประมาณ
[] อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านใดเพิ่มเติมที่ท่านต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
[] ระบบบัญชีและการเงินการธนาคาร
[] กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ
[] การค้าและกฎหมายระหว่างประเทศ
[] การพัฒนาที่ยั่งยืน/การจัดการสิ่งแวดล้อม
[] เศรษฐกิจดิจิทัล
[] อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรที่ท่านคิดว่าเหมาะสมและจะช่วยให้ท่านบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย
 - ☐ มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไป
 - ☐ มีการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและด้านสังคม
 - ☐ มีการเปิดโอกาสผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่
 - ☐ มีระบบให้การศึกษาแบบสื่อผสมทั้งตำราและ e-learning
 - ☐ มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนชั้นนำในประเทศ
 - ☐ มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนชั้นนำในต่างประเทศ
 - ☐ มีการสนับสนุนการเข้าร่วมนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ/ระดับนานาชาติ
 - ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. ปัจจัยสนับสนุนต่อการเรียนที่ช่วยสนับสนุนให้ท่านตัดสินใจเรียนในหลักสูตรนี้ (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)
- ☐ มีบริการการรับสมัครเรียนที่สะดวกและติดตามข้อมูลได้ง่าย
 - ☐ มีช่องทางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดหลักสูตรหลายช่องทาง
 - ☐ มีศูนย์วิทยพัฒนา มสธ. ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในภูมิภาคต่างๆ ของไทย
 - ☐ คณาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของหลักสูตร
 - ☐ สาขาวิชา มีระบบติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษาตลอดหลักสูตร
 - ☐ มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงง่ายเพื่อการสืบค้นบทความวิชาการหรือบทความวิจัยและงานวิชาการในด้านต่างๆ
 - ☐ ใช้เวลาการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อย โดยใช้สื่อการสอนทางไกลและระบบออนไลน์ทดแทน
 - ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร 400,000 – 500,000 บาท มีความเหมาะสมในการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ หรือไม่
- [] เหมาะสม [] ไม่เหมาะสม เหตุผล (โปรดระบุ)
8. กรณีที่สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ. ได้พัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
- ที่สอดคล้องกับความต้องการของท่านดังข้อมูลข้างต้น
- 8.1 ท่านคิดว่าจะเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้หรือไม่ (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)
- [] เข้าศึกษาแน่นอนเป็นรุ่นที่ 1 ของหลักสูตร เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะการทำงานวิจัย/วิชาการ
- [] เข้าศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่หรือตัดสินใจเชิงนโยบาย
- [] เข้าศึกษาเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา
- [] เข้าศึกษา เพราะ (โปรดระบุ).....
- [] ไม่เข้าศึกษา เพราะ (โปรดระบุ).....
- 8.2 ท่านคิดว่าจะแนะนำหลักสูตรนี้กับคนที่ท่านรู้จักหรือไม่
- [] แนะนำ เพราะ (โปรดระบุ).....
- [] ไม่แนะนำ เพราะ (โปรดระบุ).....
9. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
-
-
-

ตอนที่ 3 คุณลักษณะคุณวุฒิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดเรียงลำดับความคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคุณวุฒิบัณฑิต จำนวน 3 ลำดับ

ลำดับ 1 คือ ความคาดหวังมากที่สุด, ลำดับ 2 และ 3 คือ ความคาดหวังที่รองลงมาตามลำดับ

3.1 ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคุณวุฒิบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพ	ลำดับที่
1. มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระดับนโยบายหรือในเชิงธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	
2. มีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ	
3. มีความกระตือรือร้น สนใจศึกษาหาความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการพัฒนางานที่ได้รับผิดชอบได้	
4. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.2 ท่านคาดหวังต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคุณวุฒิบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา ดังต่อไปนี้
อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา	ลำดับที่
1. ความสามารถในการวิเคราะห์ การวางแผน และการปฏิบัติงานได้สำเร็จตามกำหนดเวลา	
2. มีกระบวนการคิดแบบเป็นระบบ การคิดบวก การออกแบบอนาคต ปรับตัวตามสถานการณ์โลกได้	
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานและสร้างนวัตกรรม	
4. การคิดอย่างมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	
5. การจัดลำดับความสำคัญของงานต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	
6. ความสามารถในการตัดสินใจ	
7. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.3 ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดัชนีบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ลำดับที่
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในหลายระดับ ได้	
2. มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นให้เข้าใจในเชิง เศรษฐศาสตร์ได้	
3. มีความสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	
4. มีการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กรและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้	
5. มีการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์	
6. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บุคคล สังคมและสิ่งแวดล้อม	
7. มีความคิดสร้างสรรค์สามารถคิดแผนงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	
8. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.4 ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดัชนีบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร	ลำดับที่
1. มีความสามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานได้	
2. มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็น ด้านเศรษฐศาสตร์	
3. มีความสามารถในการเข้าถึง การจัดการ และการประเมินข้อมูลสารสนเทศได้	
4. มีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างชัดเจนในการประสานงานระหว่างเพื่อน ร่วมงานและระหว่างองค์กร	
5. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการทำงานและการติดต่อสื่อสาร	
6. มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลข้อมูล ของหน่วยงาน	
7. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

3.5 ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคณาจารย์บัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ดังต่อไปนี้อย่างไร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม	ลำดับที่
1. มีจรรยาบรรณในการทำวิจัยและการวิเคราะห์ทางวิชาการ	
2. มีความอดทนและมุ่งมั่น อุทิศเวลาและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ	
3. ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและข้อบังคับขององค์กรและสังคม	
4. รักษาผลประโยชน์ของหน่วยงาน และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ อย่างกระตือรือร้นและสมัครใจ	
5. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	
6. มีบุคลิกภาพและการวางตัวที่เหมาะสม	
7. สุขภาพ อ่อนนุ่มถ่อมตน รู้จักกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์	
8. มีน้ำใจ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม	
9. อื่นๆ โปรดระบุ.....	

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูล
สำหรับการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ.

ภาคผนวก ข.
แบบกำหนดประเด็นการสัมมนากลุ่ม

คำถามสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม
กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มสธ.
ซึ่งสนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

การประชุมสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อนำไปประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบคำถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2 คำถามในการประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
- ตอนที่ 2 คุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
- ตอนที่ 3 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทร. 02-504-8196

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

คำชี้แจงโปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สถานภาพ [] โสด [] สมรส [] อื่นๆ.....

4. หน่วยงานหรือกิจการที่ท่านทำงานในปัจจุบัน

[] ภาครัฐ (ระบุชื่อหน่วยงาน)

[] ภาคเอกชน (ระบุชื่อหน่วยงาน)

[] อื่นๆ (ระบุชื่อหน่วยงาน)

5. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

6. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันได้ใช้ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้หรือไม่

[] ไม่ใช่ [] ใช่ (ระบุลักษณะงานโดยสังเขป)

7. ระดับการศึกษาสูงสุด

[] ปริญญาตรี สาขา

[] ปริญญาโท สาขา

[] ปริญญาเอก สาขา

8. ที่อยู่ของที่พักอาศัย

[] กรุงเทพฯ

[] นนทบุรี

[] อื่นๆ (ระบุจังหวัด)

ส่วนที่ 2 คำถามในการประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง
2. ท่านคิดว่าเศรษฐศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ควรมีความรู้ที่สำคัญในด้านใดบ้าง
3. ท่านคิดว่าทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ควรได้รับ
4. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ
5. ความรู้และทักษะในข้อ 2 และ ข้อ 3 เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะดุष्ฎิบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

6. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุष्ฎิบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ และวิชาชีพอย่างไร
☐ การนำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในระดับนโยบาย/เชิงธุรกิจ
7. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุष्ฎิบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาอย่างไร
☐ การวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจ/ธุรกิจเชิงลึก
☐ การมีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง
☐ การนำความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์อื่นในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ
8. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุष्ฎิบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบอย่างไร
☐ การเรียนรู้การทำงานเป็นทีมในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์
9. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุष्ฎิบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีการสื่อสาร อย่างไร
☐ การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็นด้านเศรษฐศาสตร์
10. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุष्ฎิบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม อย่างไร
☐ จรรยาบรรณในการทำวิจัย/การวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์

ตอนที่ 3 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับ
การพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต

คำถามสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม
กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน
ที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

การประชุมสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อนำไปประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบคำถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2 คำถามในการประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ตอนที่ 2 คุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชน

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทร. 02-504-8196

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

คำชี้แจงโปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
[]ปริญญาตรี สาขา
[]ปริญญาโท สาขา
[]ปริญญาเอก สาขา
4. ประสบการณ์การทำงานในสถาบันการศึกษา ปี
5. สถาบันการศึกษาที่สังกัดในปัจจุบัน
6. ตำแหน่งวิชาการ
7. ตำแหน่งบริหาร (ถ้ามี)

ส่วนที่ 2 คำถามในการประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์สามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษา
ต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง
2. ท่านคิดว่าหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ควรมีความรู้ที่สำคัญในด้านใดบ้าง
3. ท่านคิดว่าทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
ควร
ได้รับ
4. ท่านคิดว่าหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐ
และภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ
5. ความรู้และทักษะในข้อ 2 และ ข้อ 3 เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและ
ภาคธุรกิจอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

1. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ
อย่างไร
2. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาอย่างไร
3. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
และความรับผิดชอบอย่างไร
4. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข
การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร อย่างไร
5. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุษฎีบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม อย่างไร

ตอนที่ 3 ความต้องการใช้ดุขบัญญัติในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชน

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูล
สำหรับการพัฒนาหลักสูตรปริญญาบัญญัติ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

คำถามสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม
กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

การประชุมสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อนำไปประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

แบบคำถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามในการประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ตอนที่ 2 คุณลักษณะดุษฎีบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความต้องการใช้ดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชน

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

โทร. 02-504-8199

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม

คำชี้แจงโปรดตอบหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ [] ชาย [] หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. สถานภาพ [] โสด [] สมรส [] อื่นๆ.....

4. หน่วยงานหรือกิจการที่ท่านทำงานในปัจจุบัน.....

5. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

6. ระดับการศึกษาสูงสุด

[] ปริญญาตรี สาขา

[] ปริญญาโท สาขา

[] ปริญญาเอก สาขา

7. ประเภทของหน่วยงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

[] หน่วยงานภาครัฐ

โปรดระบุ ชื่อหน่วยงาน

[] หน่วยงานภาคเอกชน

โปรดระบุ ชื่อหน่วยงาน

ส่วนที่ 1 คำถามในการประชุมกลุ่มย่อยประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์สามารถตอบสนองความต้องการในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดบ้าง
2. ท่านคิดว่าเศรษฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ ควรมีความรู้ที่สำคัญในด้านใดบ้าง
3. ท่านคิดว่าทักษะสำคัญด้านใดบ้างที่ผู้เรียนในวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ควรได้รับ
4. ท่านคิดว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจหรือไม่อย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ
5. ความรู้และทักษะในข้อ 2 และ ข้อ 3 เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการภาครัฐและภาคธุรกิจอย่างไร โปรดให้ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะดุสิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

6. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุสิตบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ และวิชาชีพอย่างไร
☐ การนำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในระดับนโยบาย/เชิงธุรกิจ
7. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุสิตบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาอย่างไร
☐ การวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจ/ธุรกิจเชิงลึก
☐ การมีทักษะในการทำวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง
☐ การนำความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์อื่นในการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพ
8. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุสิตบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบอย่างไร
☐ การเรียนรู้การทำงานเป็นทีมในการวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์
9. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุสิตบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร อย่างไร
☐ การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิในประเด็นด้านเศรษฐศาสตร์
10. ท่านคาดหวังว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของดุสิตบัณฑิต ด้านคุณธรรม และจริยธรรม อย่างไร
☐ จรรยาบรรณในการทำวิจัย/การวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์

ตอนที่ 3 ความต้องการใช้คุณสมบัติในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐและ
ภาคเอกชน

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูล
สำหรับการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ภาคผนวก ค.

หนังสือเชิญ/กำหนดการจัดสัมมนากลุ่มย่อย

ที่ อว 0602.19/ว 370

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

28 เมษายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่ม
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) กำหนดการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
2) แบบสอบถามสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม

ด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์” โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 นั้น โดยมีการจัดประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ใช้บัณฑิต และการพัฒนาประเทศ ในวันอังคารที่ 3 พฤษภาคม 2565 เวลา 09.00 – 12.00 น. แบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

ในการนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่จะให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง โดยจะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการจัดประชุมในครั้งนี้ไปพัฒนาหลักสูตรฯ ให้มีความเหมาะสมตอบโจทย์การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมการประชุมในวัน เวลาดังกล่าว และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ห้องสนทนากลุ่ม FG1

(อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสู่ข)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

งานเลขานุการกิจสาขาวิชา

นางสาวศิริลักษณ์ นกวรรณ

โทร. 061 465 9049, stamlak@yahoo.com

กำหนดการ

ประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มธธ.

ซึ่งสนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 3 พฤษภาคม 2565 เวลา 09.00 น. – 12.00 น.

ประชุมแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

09.00 – 09.30 น. ลงทะเบียน

09.30 – 09.40 น. ผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และแนะนำโครงการ

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร

อาจารย์ ดร.วสุ สุวรรณวิหค

09.40 – 10.00 น. กล่าวเปิดประชุมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โครงการการศึกษาความ

เป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

โดย อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสุข

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

10.00 – 10.30 น. นำเสนอหลักการและเหตุผล รายละเอียดของหลักสูตรที่คาดว่าจะเปิดสอน

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ

10.30 – 12.00 น. เริ่มการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ที่ อว 0602.19/ว 371

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

28 เมษายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่ม
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) กำหนดการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
2) แบบสอบถามสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม

ด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์” โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 นั้น โดยมีการจัดประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ใช้บัณฑิต และการพัฒนาประเทศ ในวันอังคารที่ 3 พฤษภาคม 2565 เวลา 13.00 – 16.00 น. แบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

ในการนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่จะให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง โดยจะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการจัดประชุมในครั้งนี้ไปพัฒนาหลักสูตรฯ ให้มีความเหมาะสมตอบโจทย์การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมการประชุมในวัน เวลาดังกล่าว และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ห้องสนทนากลุ่ม FG2

(อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสุข)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

งานเลขานุการกิจสาขาวิชา

นางสาวศิริลักษณ์ นกวน

โทร. 061 465 9049, starnlak@yahoo.com

กำหนดการ

ประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตร
เศรษฐศาสตร์

วันที่ 3 พฤษภาคม 2565 เวลา 13.00 น. – 16.00 น.

ประชุมแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

13.00 – 13.30 น. ลงทะเบียน

13.30 – 13.40 น. ผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และแนะนำโครงการ
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี จรุงรัตนางค์

13.40 – 14.00 น. กล่าวเปิดประชุมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
โดย อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสุข
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

14.00 – 14.30 น. นำเสนอหลักการและเหตุผล รายละเอียดของหลักสูตรที่คาดว่าจะเปิดสอน
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ

14.30 – 16.00 น. เริ่มการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

ที่ อว 0602.19/ว 372

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

28 เมษายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่ม
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) กำหนดการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์
2) แบบสอบถามสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม

ด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดทำโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์” โดยมีกำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 นั้น โดยมีการจัดประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ใช้บัณฑิต และการพัฒนาประเทศ ในวันพฤหัสบดีที่ 5 พฤษภาคม 2565 เวลา 13.00 – 16.00 น. แบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

ในการนี้ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่จะให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อระดมสมอง โดยจะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการจัดประชุมในครั้งนี้ไปพัฒนาหลักสูตรฯ ให้มีความเหมาะสมตอบโจทย์การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมการประชุมในวัน เวลาดังกล่าว และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ห้องสนทนากลุ่ม FG3

(อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสุก)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

งานเลขานุการกิจสาขาวิชา

นางสาวศิริลักษณ์ นกวรรณ

โทร. 061 465 9049, starnlak@yahoo.com

กำหนดการ

ประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

วันที่ 5 พฤษภาคม 2565 เวลา 13.00 น. – 16.00 น.

ประชุมแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams

13.00 – 13.30 น. ลงทะเบียน

13.30 – 13.40 น. ผู้ดำเนินรายการกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และแนะนำโครงการ

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี จรุงรัตนางค์

13.40 – 14.00 น. กล่าวเปิดประชุมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โครงการศึกษาความ

เป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์

โดย อาจารย์ ดร.พัชรี ผาสุข

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

14.00 – 14.30 น. นำเสนอหลักการและเหตุผล รายละเอียดของหลักสูตรที่คาดว่าจะเปิดสอน

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ

14.30 – 16.00 น. เริ่มการสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์